

ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ

« Ἰησοῦς Χριστὸς ἐγενήθη ἡμῖν σοφία ἀπὸ Θεοῦ, δικαιοσύνη τε καὶ ἁγιασμὸς καὶ ἀπολύτρωσις » (Α΄ Κο 1,30)

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Ε΄
ΕΤΟΣ ΟΖ΄
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2022
Ἄρ. Φύλ. 912

ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ

Μηνιαίο Όργανο
Όμωνύμου Όρθοδόξου Αδελφότητος
ΚΩΔΙΚΟΣ: 2534
Τεύχ. 912, ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2022

Ίδιοκτησία - Έκδοση
Ο.Χ.Α. «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ»
Πέλοπος 7, 546 33 Θεσ/νίκη
Τηλ. - fax: 2310 270630, 274518
www.apolytrosis.gr
e-mail: apolytrosis@otenet.gr

Δ/ντής Συντάξεως:
Γεώργιος Μυτιληναίος
Άλ. Συμεωνίδη 6, 54639 Θεσ/νίκη

Δημιουργικό, προεκτύπωση, καλλιτεχνική επίμελεια:

«Χριστιανική Έλπίς»
Όρθόδοξη Αδελφότητα,
Φίλυρο Θεσ/νίκης
Τηλ.: 2310 677136

Έκτύπωση - βιβλιοδεσία:
«Μέλισσα», Άσπροβάλτα
Τηλ.: 23970 23313

Έτήσια συνδρομή:

Έσωτερικού: 12€
Έξωτερικού: 35€
Κύπρου: 25€ ΗΠΑ: 45\$
Καναδά: 50\$ Αύστραλιás: 55\$

Άρ. λογ. ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ:
6074010115324
Ο.Χ.Α. «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ»

Γιά τούς συνδρομητές του έξωτερικού

IBAN: GR 94 0171 0740 0060
7401 0115 324

Περιεχόμενα

Τί άλλο ζυγίζει μίαν αιωνιότητα;	3
Καινούργια ζωή.....	4
Σοφή διαφυγή.....	6
Ό φωτισμός καί ό «διαφωτισμός».....	8
Και νύν καί άεί: ή άνακάλυψη τής δοξολογίας Πατρογονική μικρασιατική γή! (Α').....	10 12
Μικρασία: Άγιών καί μαρτύρων γή	15
«Υπέρ του ρύσθηναι ήμάς...» (ποίημα).....	17
Ό άπόστολος Παύλος καί οί χριστιανοί τής Θεσσαλονίκης	18
Ό διχόνοια ή δολερή	20
Σχολική βία καί έκφοβισμός (bullying).....	22
Τό μυστικό	25
«Ό αγιε Βασίλη, πρόφτασε!» (διήγημα)	26
Ό «Μεγάλη»	29
Ό ανοιχτή έπιστολή πρός τόν κ. Μόσιαλο.....	30
Συζητώντας τά γεγονότα.....	31

Τί άλλο ζυγίζει μίαν αιώνιότητα;

Ο Μέγας Βασίλειος, πού εγκαινιάζει τόν Ιανουάριο αλλά καί τήν καινούργια χρονιά, εἶναι μιά προσωπικότητα ιδιαίτερη ανάμεσα στους ἁγίους τῆς Ἐκκλησίας μας.

Ἐνα ἀπό τά κύρια ἰδιάζοντα χαρακτηριστικά του ἦταν ἡ ἀπαράμιλλη ἐπίδοσή του στήν κατάκτηση τῆς γνώσης. Στή φημισμένη ἀθηναϊκή σχολή τοῦ Προαίρεσιου, ὅπου σπούδασε, διέπρεψε. Γνώρισε καί οἰκειώθηκε τήν ἀρχαιοελληνική φιλοσοφία καί σκέψη ὅσο ἐλάχιστοι στήν ἱστορία τῶν γραμμάτων. Ἦταν καταπληκτικός ρητοροδιδάσκαλος, ἄν καί ἄσκησε τήν τέχνη αὐτή μόνον ἐπί διετία, ἐπειδή προτίμησε τήν ὀλοκληρωτική ἀφιέρωσή του στόν Θεό. Ἦταν τόσο ἐγκρατής καί πεπαιδευμένος ρήτορας, ὥστε νά τόν θαυμάζουν οἱ σπουδαιότεροι στούς αἰῶνες θεράποντες τῆς φιλολογικῆς ἐπιστήμης. Πραγματεύτηκε συστηματικά τή δημιουργία καί τή φύση τοῦ κόσμου ὅχι μόνον ὡς θεολόγος, ἀλλά καί ὡς ἐπιστήμονας, καί τό πρωτοφανές στήν ἀρχαία χριστιανική γραμματεία!

Κι ὁμως ὁ Βασίλειος, αὐτός ὁ ὄντως μέγας, ἰκανότατος καί πολυμαθέστατος νοῦς, θεωροῦσε τήν κοσμική σοφία σέ σχέση μέ τή σοφία τοῦ Σταυροῦ ὡς ἀνάξια λόγου, καί «ἔρευνα τῶν ματαίων». Ὅχι βέβαια ὅτι ἀπέρριπτε γενικά τήν ἀνθρώπινη γνώση -θά ἦταν ἄλλωστε ὀξύμωρο αὐτό στήν περίπτωσή του. Ὅ,τι θεωροῦσε ἀπαράδεκτο, «ἀνόητον καί βλαβερόν», ὅπως ἔλεγε, ἦταν ἡ ἔμμονη προσκόλλησις στήν ἐξέταση τῶν φυσικῶν πραγμάτων καί ἡ περιφρόνησις «τῆς ἐκ τῶν θείων λογίων παιδείσεως». «Πολλοί», λέει, «τῆ περι ταῦτα σπουδῆ τῆς περι Θεοῦ γνώσεως κατημέλησαν, ἐν τῇ τῶν ματαίων ἐρεύνη καταγεγράσαντες». Μ' ἄλλα λόγια, εἶναι πολύ φοβερό νά φτάνεις στά βαθιά σου γεράματα καί νά νομίζεις ὅτι ἡ ἀληθινή σοφία εἶναι ἡ γεωμετρία καί ἡ ἀστρονομία, χωρίς νά ἔχεις κἄν γεύσι ἀπό τῆ σωτήρια ἀλήθεια τοῦ Θεοῦ!...

Πόσα ἔχει νά πει αὐτή ἡ στάσι τοῦ Μεγάλου Βασιλείου στόν ἄνθρωπο τῆς ἐποχῆς μας, τόν ἀγκιστρωμένο ἀπό τήν ἐπιστήμη τῶν πρόσκαιρων καί φθαρτῶν! Ὁ Χριστιανός δέν ἀρνεῖται τήν ἀνθρώπινη γνώσι οὔτε παρεμβάλλει τήν πίστι του στό πεδίο τῆς. Ἡ χριστιανική διδαχή δέν ἔχει νά κάνει μέ τήν Ἱατρική ἢ τή Χημεία. Ἀπό τήν ἄλλη ὁ πιστός δέν λησμονεῖ ἐπ' οὐδενί ὅτι ὁ κόσμος αὐτός καί ἡ γνώσι του θά παρέλθουν. Τίποτε δέν θά διαρκέσει αἰώνια. Τό μόνο πού θά ἐξακολουθήσει νά ὑπάρχει γιά πάντα, πέρα ἀπό κάθε σύνορο καί ὄριο, εἶναι ὁ Κύριος καί ὅσοι σ' αὐτή τῇ ζωῇ πόθησαν καί ἐμπιστεύτηκαν τήν πατρική του ἀγκαλιά. Αὐτό ἔχει σημασία, καί τελικά αὐτή εἶναι ἡ σοφία πού ἀξίζει. Τί άλλο ζυγίζει μίαν αιώνιότητα;

Καινούργια Ζωή

Κάθε καινούργιος χρόνος είναι μία πρόκληση ν' αφήσουμε πίσω τό παρελθόν. Τό παρελθόν, όσο έπιτυχημένο κι αν είναι, συνδέεται μέ τή φθορά, έχει χάσει πιά τή λάμψη του. Ένω τό παρόν, καί πολύ περισσότερο τό μέλλον, κουβαλούν τήν εξέλιξη, τή σπίθα καί τόν ένθουσιασμό τοῦ καινούργιου.

“Ομως αν ή αποδέσμευση από τό παρελθόν είναι γενικά έπιθυμία, στήν πνευματική ζωή είναι ανάγκη. Για τόν πιστό πού αγωνίζεται, κάθε καινούργια περίοδος, όπως είναι μία νέα χρονιά, δέν σημαίνει απλώς έγκατάλειψη τοῦ παλιού, αλλά μία πρόσκληση για ψυχική ανακαίνιση. Χθές ή σχέση μας μέ τόν Κύριο, όσο πλούσια καί καρποφόρα κι αν ήταν -αν ήταν!-, σκιάστηκε αναπόδραστα από κηλίδες, βαρίδια καί πτώσεις. Πως λοιπόν θά προχωρήσουμε στό αύριο ως παιδιά τοῦ Θεοῦ μέ τέτοιο φορτίο; Γίνεται; Τό νέο έτος, καί μόνο πού παρατείνει τή ζωή μας, είναι ένα καίριο κάλεσμα πού μᾶς προειδοποιεῖ: «Έμπρός! Πέταξε τίς βρομιές από πάνω σου, όσο είναι καιρός! Μή ρισκάρεις τή σωτηρία σου!». “Η όπως λέει ο άπόστολος Παύλος: «...Εἶναι πλέον ώρα νά σηκωθοῦμε από τόν ύπνο. Διότι τώρα είναι πιό κοντά μας ή σωτηρία από τότε πού πιστέψαμε. “Η νύχτα προχώρησε καί ή μέρα πλησιάζει. “Ας πετάξουμε, λοιπόν, από πάνω μας τά έργα τοῦ σκότους καί ἄς ντυθοῦμε τά ὄπλα τοῦ φωτός» (Ρω 13,11-12).

Γιά νά γίνει βέβαια κάτι τέτοιο απαιτεῖται μετάνοια. Μετάνοια βαθειά, ριζική. Μετάνοια πού δέν θά περιορίζεται στή συντριβή μας για κάποιες πράξεις, αλλά πού θά ἀγκαλιάζει ὁλόκληρη τή ζωή μας. “Εδῶ είναι σημαντικό νά προσέξουμε δύο βασικές λεπτομέρειες: “Η λέξη μετάνοια σημαίνει ως γνωστόν τήν ἀλλαγὴ τοῦ νοῦ, τῆς νοοτροπίας μας. Αυτό σημαίνει ὅτι ή ἁμαρτία είναι πρωταρχικά νοοτροπία, ὄχι πράξη. Καί ποιά νοοτροπία συνιστᾷ ἁμαρτία; “Εκείνη πού μᾶς κάνει εἰδωλολάτρες, πού θρονιάζει στή συνειδησή μας διάφορους ψευτοθεούς καί ἐκθρονίζει τόν ἀληθινό, τόν Κύριο “Ιησοῦ Χριστό. Μ’ ἄλλα λόγια τό ἐρώτημα στό ὁποῖο πρέ-

πει νά ἀπαντήσουμε εἶναι ἕνα: Ποιά νοοτροπία κυριάρχησε μέσα μας τή χρονιά πού πέρασε; Ἦταν προτεραιότητά μας ὁ Χριστός ἢ ἦταν οἱ ἀμαρτωλές ἐπιθυμίες μας, τὰ πάθη μας ἢ ἔστω οἱ ἀνάγκες καί τὰ ὄνειρά μας; Ἐνδεχομένως βέβαια νά ἀναρωτηθεῖ ἐδῶ κάποιος: Καί δέν γίνεται νά εἶναι πρῶτα στή ζωή μου, μαζί μέ τόν Χριστό, τὰ ὄνειρά μου γιά τήν οἰκογένειά μου, γιά τίς σπουδές μου ἢ γιά τήν ἀποκατάστασή μου; Τί κακό ἔχουν; Ἀσφαλῶς δέν ἔχουν κανένα κακό, ὅμως ἂν θέλουμε νά εἶμαστε εἰλικρινεῖς, τότε θά ἀναγνωρίσουμε εὐκόλα ὅτι ὄχι, δέν γίνεται. Καί δέν γίνεται γιά τόν ἀπλό λόγο ὅτι ἂν αὐτά τὰ πράγματα μοιράζονται μέ τόν Κύριο τήν πρώτη θέση στή ζωή μου, στήν πραγματικότητα τή μοιράζεται ὁ Σατανᾶς. Ὁ Θεός εἶναι ἕνας. Τό νά λατρεύουμε ὀτιδήποτε ἄλλο μαζί του, ἀκόμη καί τὰ πιό εὐγενή, εἶναι ψεῦδος, δαιμονική κατάσταση· «τίς δὲ συμφώνησις Χριστῶ πρὸς Βελίαλ;» (Β΄ Κο 6,15).

Τό ἄλλο πού πρέπει νά μᾶς ἀπασχολήσει εἶναι ὅτι ἡ μετάνοια ὀφείλει, εἶναι ἀνάγκη, νά μετουσιώνεται σέ βίωμα, σέ ἐμπειρία, σέ ζωή. Δέν ἀρκεῖ δηλαδή ἡ συντριβή γιά τίς πτώσεις τοῦ παρελθόντος. Ἄν ἡ συντριβή αὐτή δέν καρπίζει ἀγῶνα ἀσυμβίβαστο νά διορθώσουμε ὅ,τι γκρεμίσαμε, ἂν εἶναι ἀπλῶς ἕνας θρῆνος καί ὄχι στέρεη ἀπόφαση γιά ἀλλαγὴ, τότε ὄχι μόνον εἶναι μάταιη, ἀλλά θά ἐκφυλιστεῖ γρήγορα σέ ὑποκρισία, σέ ἄλλοθι γιά νά ἐπαναλάβουμε τὰ ἴδια. Ὁ Θεός λέει μέσῳ τοῦ προφήτη Ἡσαΐα στόν Ἰσραήλ, πού ἡ μετάνοιά του ἦταν μόνο λόγια: «Ἀκοῦστε λόγο Κυρίου, ἄρχοντες τῶν Σοδόμων. Δώστε προσοχή στόν νόμο τοῦ Θεοῦ, λαέ τῆς Γομόρρας... Ὅταν ὑψώσετε τὰ χέρια σας σέ μένα, θά ἀποστρέψω τὰ μάτια μου ἀπό σᾶς· καί ἂν πληθύνετε τίς δεήσεις, δέν θά σᾶς ἀκούσω, διότι τὰ χέρια σας εἶναι γεμάτα αἷματα. Λουσεῖτε καί καθαριστεῖτε... πάψτε τίς κατεργαριές σας. Μάθετε νά κάνετε τό καλό... Ἐπιδιώξτε δικαιοσύνη, σῶστε αὐτόν πού ἀδικεῖται, δικαιοῦστε τό ὄρφανό καί τή χήρα. Καί ἐλάτε νά συζητήσουμε... Καί ἂν οἱ ἀμαρτίες σας εἶναι σάν τό φοινικούν, σάν τό χιόνι θά τίς λευκάνω· ἂν εἶναι σάν τό κόκκινο, θά τίς κάνω λευκές σάν τό μαλλί τοῦ προβάτου» (Ἠσ 1,10· 15-18). Μ' ἄλλα λόγια ὄχι μόνο δέν ἔχει ἀποτέλεσμα ἡ μετάνοια ἄνευ ἔργων, ἀλλά εἶναι κάτι τό ἀπεχθές γιά τόν Κύριο. Ἀντίθετα ἡ ἔμπρακτη μετάνοια ἔχει καταλυτική δύναμη· συγκινεῖ τόν ἅγιο Θεό καί μέ τή χάρη Του ἀπολυτρώνει τόν ἄνθρωπο.

Τό νέο ἔτος 2022 εἶναι πλέον πραγματικότητα. Τό ἀναλογιζόμαστε; Ὁ Θεός μᾶς δίνει τήν εὐκαιρία νά ἀπεμπλακοῦμε ἀπό τὰ δεσμά πού χαλκεύσαμε τὰ προηγούμενα χρόνια τῆς βιοτῆς μας καί νά χτίσουμε ἀπό ὄδῳ καί στό ἐξῆς μιά καθαρῆ, ἀψεγάδιαστη σχέση μαζί Του. Ποιός δέν τό θέλει; Ποιός θά ἀπαξίωνε κάτι τέτοιο; Μόνον ἄφρονες. Συνεπῶς, ἄς μὴν πάει χαμένο αὐτό τό ἀνεκτίμητο δῶρο. Δέν πρόκειται γιά μιά βελτίωση τοῦ ἑαυτοῦ μας κοινωνική, ἠθική, πολιτισμική. Πρόκειται γιά μιά καινούργια, ὀλοκαίνουργια ζωῆ, γιά ἕνα ἄνοιγμα στή Βασιλεία τοῦ Θεοῦ, πού ἔρχεται μὲν, ἀλλά στήν ὑπαρξή τοῦ ἀγωνιστῆ πιστοῦ εἶναι ἤδη παρούσα. Τί ἄλλο καλύτερο, λοιπόν, νά εὐχηθοῦμε στόν κάθε ἀδελφό ἀπό εὐλογημένα, ἀποδοτική, ἀλλά καί ἀγωνιστική χρονιά;

Εὐάγγελος Ἀλ. Δάκας

Οι άγιοι στη ζωή μας

Σοφή διαφυγή

Στους χαλεπούς καιρούς μας με τά άμείλικτα έρωτηματικά και τά σύνθετα διλήμματα προβάλλουν μπροστά μας καθοδηγητικές οί ήρωικές μορφές τών μαρτύρων τής πίστης μας με τή σοφή σκέψη και τίς φωτισμένες έπιλογές. Σοφίζει τά νήπια ό Κύριος και χαριτώνει τούς δικούς του με άσύλληπτους τρόπους.

Στά τέλη του 3ου αιώνα, στή Νικομήδεια τής Μικράς Άσίας πρωταντικρίζει τό φώς του ήλιου ή Εύφρασία. Από τά πρώτα της χρόνια άνοίγουν και τά μάτια τής ψυχής της στό άνέσπερο φώς του 'Ηλίου τής δικαιοσύνης. Άνθίζει άπαλά με τήν όμορφιά τής άρχοντικής καταγωγής αλλά και τήν εύωδιά τής άπλότητας, με τό κάλλος τής άνώτερης παιδείας μά και τό άρωμα τής ταπεινοφροσύνης. Λατρεύει τόν άληθινό Θεό και ποθει νά είναι όλότελα δικά του -άντα-

πόδομα σ' Αυτόν- και ή ψυχή και ό νούς και τό σώμα της.

Σεβαστή και άγαπητή σέ όλη τήν πόλη άσκει επίδραση άξιόλογη με τή χαριτωμένη παρουσία της, τή σωφροσύνη, τά χρηστά ήθη της και έλκύει καλοπροαίρετες ψυχές στό όλόφωτο βασίλειο του 'Ιησού. Άνείπωτη χαρά και πρωτόγνωρη εύφροσύνη πλημμυρίζουν τούς νέους πιστούς μέσα στήν Έκκλησία. Τουτο τό άγνό πανηγύρι προκαλεί τόν φθόνο του προαιώνιου έχθρου κάθε καλού. 'Η καταγγελία για τήν εύσεβή άρχοντοπούλα τήν οδηγεί στους άρχοντες. Είναι οί χρόνοι του αυτοκράτορα Μαξιμιανού (285-305 μ.Χ.).

'Η Εύφρασία άρνείται νά θυσιάσει στά είδωλα. Εύωδιαστή θυσία έπιθυμεί νά προσφέρει στόν νυμφίο της Χριστό τόν έαυτό της όλόκληρο. Τιμή και άγαλλίαση για τή νεαρή παρθένο τά βασανι-

στήρια. Μά ή σατανική απόφαση τῶν δικαστῶν τῆς προκαλεῖ ἀβάσταχτο πόνο. Ἐπιδιώκουν τήν ἀτίμωσή της καί γι' αὐτό τήν παραδίδουν σέ ἕναν βάρβαρο στρατιώτη πού τό μόνο πού γνωρίζει εἶναι νά ἱκανοποιεῖ ἀνεξέλεγκτα τά κατώτερα ἔνστικτα. Πῶς νά θαυμάσει τό ὀλόλευκο κρίνο, πῶς νά ἐκτιμήσει τό παρθενικό μύρο ἕνας τραχύς μισθοφόρος;

Ἡ νεαρή χριστιανή ἀδύναμη καί ἀνυπεράσπιστη, μόνη καί ἀβοήθητη. Ποιό ρολοῖ μπορεῖ νά μετρήσει τά λεπτά καί τίς ὥρες τοῦ φόβου καί τῆς ἀβεβαιότητας μπρός στή θανάσιμη ἀπειλή; Στά μάτια καί στόν νοῦ τῆς Εὐφρασίας ἕνας ὁ στόχος: μή χάσει τόν θησαυρό τῆς παρθενίας, πού φύλαξε ἀμόλυπτη γιά τόν λατρευτό Νυμφίο. Νιώθει τήν πύλη τοῦ Παραδείσου ἀνοιχτή ἐμπρός της, τά ἄρρητα οὐράνια κάλλη του λάμπουν στά χοϊκά της μάτια.

Ἡ θεϊκή χάρη φωτίζει θαυμαστά τότε τή σκέψη της. Ὑπόσχεται στόν ἄξεστο στρατιώτη ἕνα φάρμακο πού θά τόν κάνει ἄτρωτο στά ἐχθρικά βέλη, ἀνίκητο στίς μάχες. Ἐκεῖνος ἐντυπωσιάζεται, δείχνει ἔκπληξη καί ἐνδιαφέρον. Καί τότε δέν ἀργεῖ, σκύβει τό κεφάλι καί προτείνει στόν δήμιο νά κάνει τή δοκιμή, τόν καλεῖ νά τή χτυπήσει δυνατά μέ τό κοφτερό σπαθί του, γιά νά διαπιστώσει πῶς εἶναι ἄτρωτη ἀπό ὄπλο ἀνθρώπινο.

Ὁ δήμιος ὀρμᾶ χωρίς δισταγμό καί ἀποτέμνει τήν κεφαλή τῆς ἡρωικῆς μάρτυρος. Τό αἷμα της χύνεται στή γῆ, παρθενική σπονδή στόν Ἀρχηγό τῶν μαρτύρων.

«Ψεύδει σοφῶ φυγοῦσα σαρκὸς τήν ὕβριν, ἀθλείς ἀληθῶς ἐκ ξίφους, Εὐφρασία», ψάλλουμε στίς 19 Ἰανουαρίου πού τιμοῦμε τή μνήμη τῆς καλλινίκου μάρτυρος καί ἐκζητοῦμε τήν πρεσβεία της, γιά νά διαφεύγουμε κι ἐμεῖς νικηφόρα ἀπό τίς ποικίλες παγίδες, πού μέ κακοήθεια στήνουν οἱ ἐχθροί τῆς πίστεως καί στή δική μας ἐποχή.

Ἰχνηλάτης

Στήν ἀνατολή
τῆς νέας χρονιάς
βιβλία πού ρίχνουν φῶς
στήν πορεία μας

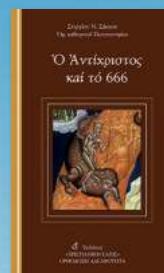

Μηνύματα-μαθήματα ζωῆς ἀπό μορφές καί γεγονότα τῆς πίστεως καί τῆς ἱστορίας μας.

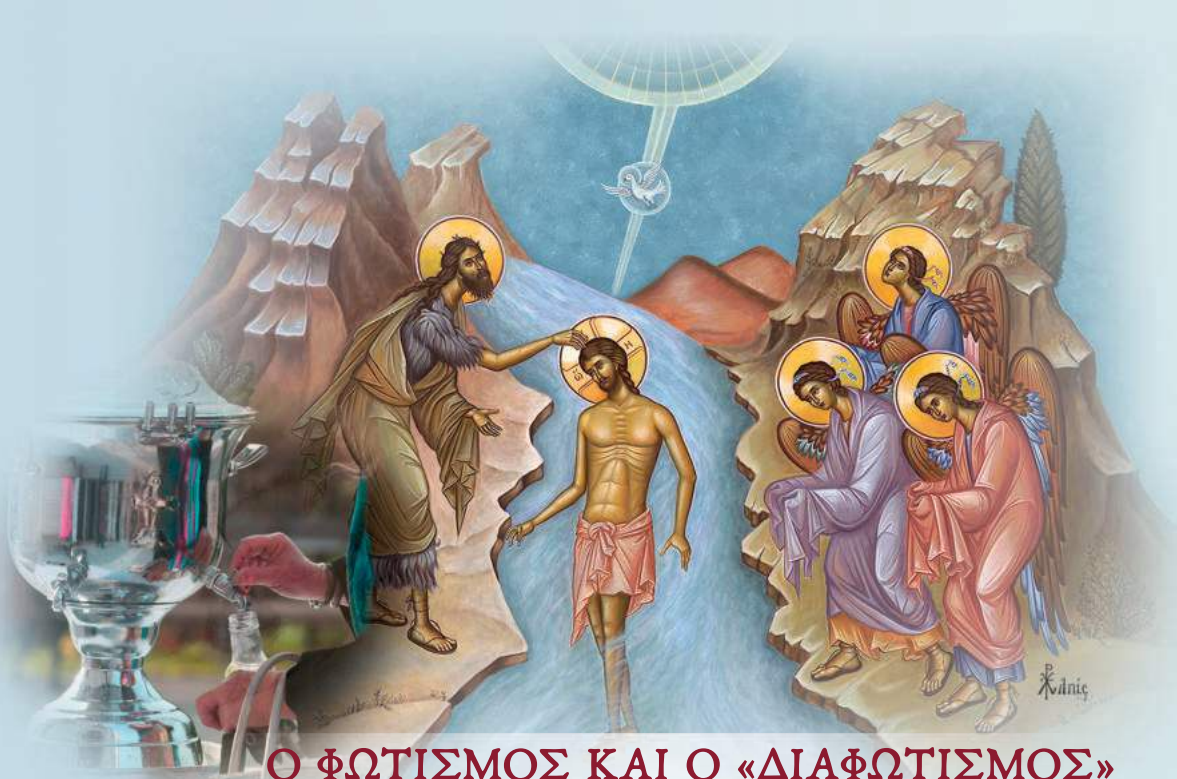

Αὐθεντικά κριτήρια γιά νά πορευτοῦμε μέ αὐτογνωσία.

Ποιός εἶναι ὁ ἀντίχριστος;
Τί σημαίνει τό 666;
Ἀπαντήσεις ἀπό τόν θεόπνευστο λόγο τῆς ἁγίας Γραφῆς καί τή θεοφώτιστη ἐρμηνεία τῶν Πατέρων.

Βιβλιοπωλεῖο ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ,
Γ. Μπακατσέλου 5, Θεσσαλονίκη
τηλ. 2310 274518
e-shop <http://books.apolytrosis.gr>

Ο ΦΩΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ Ο «ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟΣ»

Τά Φῶτα εἶναι ἀπό τίς παλαιότερες γιορτές τῆς Ἐκκλησίας. Κατ' αὐτὴν πανηγυρίζεται ἡ βάπτιση τοῦ Χριστοῦ, τὴν ὁποία ἀκολούθησε ὁ τριετής δημόσιος βίος του, ἡ διδασκαλία, τὸ πάθος καὶ ἡ ἀνάστασή του. Τά Θεοφάνια -ἢ Ἐπιφάνια, γιὰ τοὺς χριστιανούς τῆς Δύσης- σηματοδοτοῦν τὸν φωτισμὸ τῆς ἀνθρωπότητας μετὰ τὴν εἴσοδο τοῦ Θεοῦ στὴν ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητας. «Ὁ ἐπιφανείς, Χριστὲ ὁ Θεός, καὶ τὸν κόσμον φωτίσας δόξα σοι» εἶναι ἡ καταληκτικὴ φράση τοῦ ἀπολυτικίου τῆς γιορτῆς. Καὶ ὁ λαὸς τοῦ Θεοῦ ἔδωσε στὴ γιορτὴ τὸ ὄνομα Φῶτα, ἐπειδὴ μετὰ τὴν ἐπιφάνειά του ὁ Χριστὸς φώτισε τὸν κόσμον. Σὲ ἀνάμνηση τοῦ γεγονότος τῆς βάπτισης ἡ Ἐκκλησία καθιέρωσε τὴν ἀκολουθία ἁγιασμοῦ τῶν ὑδάτων, ὁ ὁποῖος λαμβάνει ἐπὶ αἰῶνες πανηγυρικὸ χαρακτήρα σὲ τόπους κοντὰ σὲ θάλασσα, λίμνη ἢ ποταμὸ. Τὴν παράδοση αὐτὴ σεβάστηκαν καὶ οἱ κατακτητὲς μας, ἀκόμη καὶ ἀλλόθρησκοι. Ὁ λαὸς τοῦ Θεοῦ φρόντιζε νὰ φέρει στὸν ναὸ σκεῦος, γιὰ τὴν παραλαβὴ τοῦ ἁγιασμένου ὕδατος. Τό

χρησιμοποιοῦσε αὐτό γιὰ τὸν ἁγιασμὸ ὄχι μόνον τῶν μελῶν τῆς οἰκογένειας, ἀλλὰ καὶ τῶν ζωντανῶν καὶ τῶν χωραφιῶν, τῶν οἰκημάτων ὡς καὶ τοῦ βρομεροῦ στάβλου, γιὰ νὰ ἔχουν τὰ πάντα τὴν εὐλογία τοῦ Θεοῦ. Καὶ διατηροῦσε, μετὰ τὴν προσθήκη νεροῦ, ἀπόθεμα πρὸς χρῆση καθ' ὅλο τὸ ἔτος. Καὶ δὲν ἔκρυβε τὴν ἱκανοποίησή του, πού ὁ ἁγιασμὸς παρέμενε χωρὶς ἀλλοίωση, ἐνδειξη ὅτι ἡ πίστη μας εἶναι ζωντανή, σὲ ἀντίθεση μετὰ ἄλλες, ἀκόμη καὶ χριστιανικὲς.

Κύλησαν αἰῶνες. Ἡ Δύση ἀποσπάστηκε ἀπὸ τὸ σῶμα τῆς μίας, ἁγίας, καθολικῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ. Ἡ πίστη ἀλλοιώθηκε, ἡ εἰκόνα τοῦ προσώπου παραμορφώθηκε. Ἡ ἀσκητικὴ θεώρηση τοῦ βίου καὶ οἱ παραδόσεις ὑποτιμήθηκαν. Ἡ νοσησαρχία ὑπὸ τὴν ἐπιρροή τοῦ φιλοσοφικοῦ στοχασμοῦ οἰκοδόμησε οἶκημα μετὰ θεμέλιο ὄχι τῆς διδασκαλίας τοῦ Χριστοῦ. Οἱ συνέπειες ὑπῆρξαν ὀδυνηρές. Ἡ ἐν Χριστῷ ἐλευθερία ὑποκαταστάθηκε ἀπὸ τὸ καθεστῶς τῆς φεουδαρχίας καὶ τὴν «ιερὴ ἐξέταση» ὁ φωτισμὸς τοῦ Χριστοῦ

από τόν, κατά γενική παραδοχή, σκοταδισμό του Μεσαίωνα.

Καί όταν ή αὐθαιρεσία ἔφθασε σέ ἀκραίες ἐκδηλώσεις, προκάλεσε τήν ἀντίδραση, ή ὁποία ἐκδηλώθηκε μέ τή λεγόμενη θρησκευτική μεταρρύθμιση. Γνώρισμα αὐτῆς δέν ἦταν ή ἀναζήτηση τῆς χαμένης στόν χῶρο τοῦ δεσποτικοῦ παπισμοῦ ἀλήθειας, ἀλλά ή αὐθαίρετη πορεία μέ βάση ὄχι τήν παράδοση τῆς ἀγνοημένης στή Δύση ἀρχέγονης Ἐκκλησίας, ἀλλά τίς προσωπικές πεποιθήσεις καί ἀντιλήψεις τῶν μεταρρυθμιστῶν. Καί ή νέα πλάνη ἀποδειχθηκε χειρότερη ἀπό τήν πρώτη, ὅπως μαρτυρεῖ ή πολυδιάσπαση στόν χῶρο τῶν μεταρρυθμιστῶν καί ὁ ἀκατάσχετος πολλαπλασιασμός τῶν «ἐκκλησιῶν» τους! Καυχῆθηκαν ὅτι στόν «ὀρθολογισμό» οἰκοδόμησαν τήν «ἀληθινή» πίστη στόν Χριστό. Γι' αὐτό καί στάθηκαν ἰδιαίτερα ἐχθρικοί καί πολέμιοι τῶν λαϊκῶν παραδόσεων, τίς ὁποῖες συλλήβδην ἀπέρριψαν ὡς δεισιδαιμονίες τοῦ «σκοτεινοῦ» παρελθόντος!

Ἡ τραγικότητα τοῦ δυτικοῦ χριστιανισμοῦ ἔγκειται στή θεμελίωσή του στή νοσησαρχία καί τόν «ὀρθολογισμό», μέ τά ὁποῖα πίστεψαν ὅτι θά μπορούσαν νά πείσουν τούς μή χριστιανούς νά ἀποδεχθοῦν τήν πίστη τοῦ Χριστοῦ, στήν οὐσία τή δική τους πίστη. Ἔτσι τό οἰκοδόμημά τους, χωρίς θεμέλιο τόν Χριστό, σαρώθηκε καί ἔπεσε μέ πάταγο κατά τήν ἐποχή τοῦ λεγόμενου «διαφωτισμοῦ». Εἶχε προηγηθεῖ, κατά τή λεγόμενη «ἀναγέννηση», ή ἀμφισβήτηση τῆς αὐθεντίας τοῦ ἐπί γῆς «ἀντιπροσώπου» τοῦ Θεοῦ. Ἀκολούθησε ή ἀμφισβήτηση τοῦ ἴδιου τοῦ Θεοῦ ὡς Θεοῦ τῆς ἱστορίας. Ἀπωθήθηκε ἀρχικά στούς «οὐρανοῦς», ὡς Θεός ἀδιάφορος γιά τά πλάσματά του, γιά νά ὀδηγηθεῖ στήν ἀνυπαρξία, πού διακήρυξε κατά τρόπο τραγικό ὁ Νίτσε μέ τήν κραυγή «Ὁ Θεός πέ-

θανε»! Οἱ «θεοκτόνοι» ἄνθρωποι καταστάθηκαν οἱ ἴδιοι θεοί καί ἀνέλαβαν νά φωτίσουν τόν κόσμο μέ τά δικά τους «φῶτα», τά τοῦ «διαφωτισμοῦ»! Καί ὁ κόσμος πορεύεται ἔκτοτε μέ τήν ἀλαζονεία καί τήν ἔπαρση τῶν διαχειριστῶν τοῦ ἀνθρωποκτόνου πειράματος. Καθησυχάζουν αὐτοί τούς λαούς ὅτι ὅλα βαίνουν καλῶς καί ὅτι δέν ὑπάρχει κίνδυνος ἀνησυχίας, καθῶς αὐτοί γνωρίζουν νά διαχειρίζονται τίς κρίσεις, πού οἱ ἴδιοι προκαλοῦν! Ὁ ἐγωισμός δέν ἐπιτρέπει νά ἀναφωνήσουν τό τοῦ Γκαίτε: «Ἄχ! σπούδασα φιλοσοφία καί νομική καί ἰατρική καί, ἀλίμονο, θεολογία μέ κόπο καί μ' ἐπιμονή· καί νά ἔμαι ἴδῶ μέ τόσα φῶτα, ἐγώ μωρός, ὅσο καί πρῶτα!» (ἀπό τόν μονόλογο τοῦ «Φάουστ»).

Ἀπό τά «φῶτα» τῆς Δύσης θαμπωθήκαμε καί μεῖς, ὅταν, μετά ἀπό αἱματηρές θυσίες, ξαναγευθήκαμε ψευδαίσθηση ἐθνικῆς ἐλευθερίας. Οἱ δυτικόπληκτοι ὁμογενεῖς μας, στήν ὑπηρεσία τῶν ξένων «προστατῶν» μας, μετέφεραν τά «φῶτα» τῆς Ἑσπερίας καί στή χώρα μας, νά μᾶς ξεστραβώσουν, κατά τόν Μακρυγιάννη. Ὁ λαός μας ἀντιστάθηκε στήν ἀλλοτρίωσή του μέ ὅσες δυνάμεις διατήρησε ὑπό καθεστῶς δουλείας. Τελικά φαίνεται νά ὑποκύπτει ἀποδεχόμενος ὡς μοιραῖο τό «ἀνήκομεν εἰς τήν Δύσιν» καί ὅση ἀλλοτρίωση αὐτό φέρνει ξωπίσω του. Ἡ δουλόφρονη στάση μας σέ ὅ,τι ξενόφερτο ἀποκαλύπτει τήν ἀπαξίωση τῆς παράδοσής μας. Μάλιστα μέ ἀφροσύνη καυχώμαστε: «Μποροῦμε νά κάνουμε καί χωρίς τόν Χριστό! Ὁ πλανήτης μας ἔχει πλημμυρίσει ἀπό φῶτα! Εἶναι πλέον καιρός νά πορευτοῦμε καί ἐμεῖς στόν δρόμο τῆς «προόδου» πού ἀνοῖξαν οἱ λαοί τῆς Δύσης, οἱ «διαφωτισμένοι»!» Πότε θά συναισθανθοῦμε τό πνευματικό μας σκοτάδι;

Ἀπ. Παπαδημητρίου

Καὶ νῦν καὶ αἰί: ἡ ἀνακάλυψη τῆς δοξολογίας

Συμβαίνει κάποτε νά ἀναζητᾶ ἡ πιστὴ ψυχὴ μέσα στὰ προσευχητάρια ἀνάμεσα στὶς εὐχές ὁσίων καὶ ἀσκητῶν κάποια νέα, ἄγνωστη εὐχὴ γιὰ νά ἀνατροφοδοτήσῃ τὴ δική της προσωπικὴ ἐπικοινωνία μέ τόν οὐράνιο Πατέρα... Κάποια πατερικὴ εὐχὴ πού μοιάζει νά γράφτηκε γιὰ τὴν εἰδικὴ περίσταση πού βιώνει, κάποια ἱκεσία πού καθρεφτίζει, θαρρεῖς, ἐπακριβῶς σ' ὄλο τό βάθος τὰ πάθη μέ τὰ ὁποῖα παλεύει...

Κι ὅμως κι ἐκεῖνα τὰ πολὺ γνωστὰ καὶ καθημερινά αἰτήματα, πού ἔρχονται κι ἐπανερχονται πολλάκις σέ κάθε ἀκολουθία, κλείνουν μέσα τους χάρη, δύναμη, δροσιά. Ἴσως τὰ σιγοψιθυρίζουμε μηχανικά ἐδῶ καὶ χρόνια ὡς... «καλοὶ χριστιανοί», ὡστόσο ἂν ἐπικεντρώσουμε νοῦ καὶ καρδιά σ' αὐτὰ μπορεῖ νά ἀξιωθοῦμε μίας σπουδαίας πνευματικῆς ἀνακάλυψης καὶ τότε θά ἀναφωνήσῃ ἡ ὑπαρξὴ μας ἐν-

θουσιασμένη μαζί μέ τόν ψαλμωδὸ: «ἄσατε τῷ Κυρίῳ ἄσμα καινόν».

Ἐνα τέτοιο ὀλόφρεσκο καὶ συνάμα παλαιό ἄσμα ἀντηχεῖ στ' αὐτιά μας στὴν ἔναρξη τοῦ νέου ἔτους. Λάμπει μέ ὅλη της τὴν καινότητα ἢ γνωστότερη δοξολογία: «Δόξα Πατρὶ καὶ Υἱῷ καὶ Ἁγίῳ Πνεύματι νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν».

Ἴσως νά ἀντιτάξῃ κάποιος πῶς τόν συγκεκριμένο Ἰανουάριο μίᾶ τέτοια προσευχὴ λάμπει ὄχι μέ τὴν καινότητά της ἀλλὰ μέ τὴν παραδοξότητά της. Κι ὅμως, μέσα σέ αὐτὴ τὴ βαρεῖά ἀτμόσφαιρα ἀλυσιδωτῶν δεινῶν ἢ Ἐκκλησία ἐπιμένει -ὅπως ἔκανε πάντα, καὶ στὶς πιὸ σκοτεινές ἐποχές- νά δοξάζῃ τὴν παναγία Τριάδα. Ναί, κάτω ἀπὸ τέτοιες συνθήκες ἢ δοξολογία ζυγίζει ἀσύγκριτα περισσότερο καὶ θεραπεύει μέ τόν πιὸ ἀποτελεσματικὸ τρόπο τίς ταραγμένες ψυχές!

«Δόξα Πατρὶ καὶ Υἱῷ καὶ Ἁγίῳ Πνεύματι νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν».

Νὰ δοξάζω τὴν ἁγία Τριάδα τώρα καὶ πάντα καὶ μέσα στους αἰῶνες! Ἐνθουσιασμός στὴν ἀνακάλυψη! Τὰ τὰγματα τῶν ἀγγέλων μὲ δέος ἴστανται ἐνώπιον τῆς ἁγίας Τριάδας γιὰ νὰ ψάλλουν ἄχρονα τὸν τρισάγιο ὕμνο, νὰ δοξολογήσουν, νὰ προσκυνήσουν, νὰ λατρεύσουν τὸν ἕνα Θεό. Νὰ ἔχω κι ἐγὼ αὐτὸ τὸ δικαίωμα! Νὰ μοῦ ἐπιτρέπεται νὰ ὑμῶ Πατέρα, Υἱὸ καὶ Ἁγιο Πνεῦμα! Ἡ χερουβικὴ διακονία χαρίζεται καὶ σέ μᾶς. Παραχωρεῖται ἡ ὑψιστὴ λειτουργία σέ μᾶς τοὺς χωματένιους καὶ τόσο ἀφηρημένους. Ρίγος μὲ διαπερνᾶ... Πῶς γίνεται εὐπρόσδεκτη στὸν παντοδύναμο Θεό ἀπὸ πλάσμα ὄχι μόνο ἀδύναμο καὶ μηδαμινό, ἀλλὰ καὶ ἀκάθαρτο καὶ ρυπαρό... Πόση ἡ μακροθυμία Σου, Θεέ μου! Πόσο τὸ μεγαλεῖο τῆς δωρεᾶς σου! Ἐσὺ δὲν ἔχεις ἀνάγκη ἀπὸ τὰ δικά μου ψελλίσματα. Ἐγὼ κερδίζω ἀπὸ αὐτὴ τὴν εὐχαριστηριακὴ γεινίαση. Ναί, εἶναι ἀνείπωτη χαρὰ νὰ ἀνακαλύπτει ἡ ψυχὴ τὴν ἀπόλαυση τῆς μετοχής στὴν ὑπερουράνια δοξολογία καὶ μάλιστα ἀπὸ τοῦ νῦν!

Ἀξίωσέ με, Κύριε, νὰ καλλιεργῶ τὴ δοξολογία ἀκατάπαυστα, στὴ χαρὰ ἀλλὰ καὶ στὸν πόνο, νὰ ψελλίζω τὸ «Δόξα Σοι» ἀκόμη καὶ σέ καιρὸ βαρειᾶς δοκιμασίας... Κι ἂν ἡ δοκιμασία παρατείνεται, νὰ παρατείνω κι ἐγὼ ἐν ἀγρυπνίαις τὴ δοξολογία Σου. Μάθε με, Κύριε, νὰ Σέ δοξάζω ἀπὸ τοῦ νῦν κάθε μέρα μὲ τὴ ζωὴ. Ὅποια ἀπλοϊκὴ πράξη, ὅποιο ρουτινοποιημένο καθῆκον, νὰ μεταμορφώνεται σέ γνήσια εὐγνωμοσύνη πρὸς τὸν φιλεὺσπλαγχο Εὐεργέτη...

Δοξολογία στὴν ἁγία Τριάδα! Ὅνειρο ἐφηβικό, ἐπιθυμία νεανική, λαχτάρω ζωῆς γιὰ κάθε πιστό: Νὰ μᾶς ἀξιώσει ὁ Κύριος νὰ ἐνώσουμε τὸν ἀσθενικό μας ὕμνο μὲ αὐτὸν τῶν ἀγγέλων μέσα στους αἰῶνες τῶν αἰώνων, σ' ἐκείνη τὴν ἀτελεύτητη δοξολογία τοῦ Παραδείσου, πού ὄλο βαθαίνει καὶ προχωρᾶ καὶ προάγεται καὶ βαίνει ἀύξανόμενη μέσα στοῦ ἄπειρο ἔλεος τοῦ Θεοῦ. Δίχως τὴν ἀγωνία ἀπὸ τὸ βάρος τῶν ἁμαρτιῶν, δίχως τὴν ἐπίγεια στενοχώρια τοῦ πλάνητα νοῦ πού ὄλο τείνει πρὸς τὰ ἐνδοκοσμικά. Ὅλη ἡ ὑπαρξη ἀπερίσπαστη, δοσμένη αἰωνίως στὴ δικὴ Του δοξολογία!

Ἀλλὰ γιὰ νὰ ἀπολαύσω τὸ «εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων», ἄς ἀρχίσω ἀπὸ τὸ νῦν: «Δόξα τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι».

A.T.

ΔΩΡΕΕΣ

Γιὰ τὴν Ἀδελφότητα

Μουρατίδου Εὐθαλία, εἰς μνήμην γονέων, 30€.

Γιὰ τὸ περιοδικό

Ἄλεξιου Καλιρρόη 10€ *Δρίτσα Στυλιανὴ 20€ *Κριβεντσὴ Χριστοδουλιὰ 10€ *Μ.Δ. 10€ *Νέστορας Νικόλαος 90€ *Π.Α. 10€ *Χρυσάφη Δημήτρα 10€.

Γιὰ τὴν κατασκήνωση

A.I. 900€ *Γ.Π. 20€ *Δ.Η. 30€ *Ζ.Λ. 200€ *Κ.Ε. 400€ *Κ.Μ. 1.000€ *Κ.Μ. 1.000€ *Κ.Ν. 1.700€ *Μ.Γ. 100€ *Π.Α. 300€ *Π.Γ. 340€ *Π.Ν. 400€ *Π.Σ. 400€ *Σ.Α. 150€ *Σ.Σ. 350€ *Τ.Α. 300€ *Τ.Γ. 50€ *Τ.Π. 500€ *Χ.Η. 1.200€ *Ψ.Η. 100€.

Γιὰ φιλανθρωπία

A.Π., εἰς μνήμην γονέων, 100€ *Ε.Γ., εἰς μνήμην μητέρας Μαρτίτσας, 50€ *Κεφαλίδου Γεωργία 50€ *Κ.Π. 460€.

Ίστορικές μνήμες

Πατρογονική μικρασιατική γῆ!

Α'

Μέ τήν ἀνατολή τῆς νέας χρονιάς, τοῦ 2022, ἡ ἐθνική μνήμη γυρίζει ἕναν αἰώνα πίσω. Στέκεται μέ σεβασμό, μέ τιμή, ἀλλά καί μέ πόνο στίς ἀλησμόνητες πατρίδες τῆς Ἀνατολῆς, στή ματοβαμμένα γῆ τῶν προγόνων μας, στό μαρτυρικό ὄροσημο 1922.

Μικρά Ἀσία! ἡ πανάρχαια κοιτίδα τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ, ἀλλά καί ἡ «πατρίδα τῶν αἱμάτων καί δραμάτων», κατά τόν Κωστή Παλαμά. Βαθύρριζος καί πανάρχαιος ὁ ἑλληνισμός της. Τρεῖς χιλιάδες εἶναι μόνον οἱ γνωστές ἑλληνικές πόλεις της!

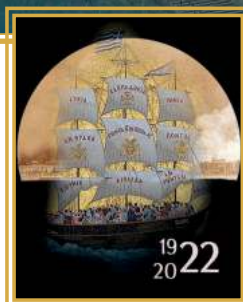
Τραβοῦν τήν προσοχή μας τά δαντελωτά ἀκρογιάλια στή δυτική ἀκτή τῆς Μικρασίας. Γοργοτάξιδα καράβια, γύρω στό 1100 π.Χ., ἀγκυροβολοῦν στίς πανέμορφες παραλίες τοῦ κεντρικοῦ τμήματος τῆς ἀκτῆς. Στά εὐφορα μέρη της οἱ Ἴωνες ἰδρύουν ἀποικίες. Στό βόρειο τμήμα τῆς περιοχῆς κάνουν ἔντονη τήν παρουσία τους οἱ Αἰολεῖς, ἐνώ στό νότιο οἱ Δωριεῖς. Ἡ μετανάστευση τῶν ἑλληνικῶν φύλων πρὸς τή δυτική πλευρά τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καί πρὸς τά νησιά τοῦ Ἀ-

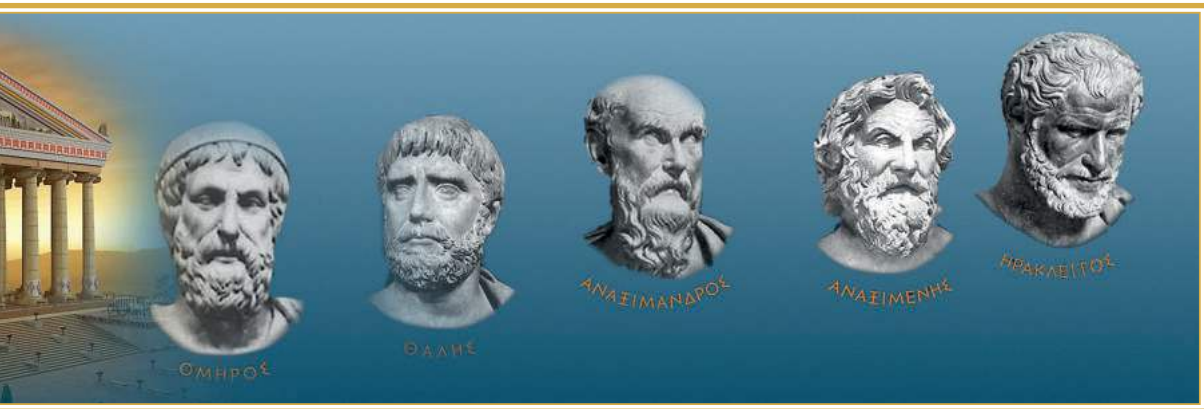
νατολικοῦ Αἰγαίου ὀνομάζεται πρῶτος ἑλληνικός ἀποικισμός (11^{ος} - 9^{ος} αἰ. π.Χ.). Ἔτσι δημιουργεῖται τό κοινό τῶν Ἴωνων ἢ ἡ Ἴωνική Δωδεκάπολη, ἡ Δωρική Ἐξάπολη καί μιά ἀπέραντη ἀλυσίδα στή συνέχεια ἀπό ἀποικίες στόν Εὐξείνιο Πόντο.

Οἱ Ἕλληνες τῆς Μ. Ἀσίας δέν ἀναδεικνύονται μόνο σπουδαῖοι ἔμποροι καί ναυτικοί. Τό πνεῦμα τους, ὁ νοῦς τους βαθαίνει, ψηλώνει. Ἐδῶ ἀνθίζουν οἱ ἐπιστήμες, ἐδῶ ἀκμάζουν οἱ τέχνες, ἐδῶ κόβονται τά πρῶτα ἑλληνικά νομίσματα.

Καί νά! Ἀπό τήν Ἀλικαρνασσό, μέλος τῆς Δωρικής Ἐξάπολης, προβάλλει ὁ Ἡρόδοτος, ὁ θεμελιωτής τῆς ἐπιστήμης τῆς Ἱστορίας, ὁ πατέρας τῆς Ἱστορίας, κατά τόν χαρακτηρισμό τοῦ ρωμαίου ρήτορα Κικέρωνα.

Ἔνας ἀπό τούς κυβερνήτες της εἶναι ὁ Μαύσωλος. Ὄταν πεθαίνει τό 353 π.Χ., ἡ σύζυγός του Ἀρτεμισία τοῦ χτίζει μεγαλόπρεπο ταφικό μνημεῖο, τό γνωστό Μαυσωλεῖο τῆς Ἀλικαρνασσοῦ, ἕνα ἀπό τά ἑπτὰ θαύματα τοῦ ἀρχαίου κόσμου, καί σημεῖο ἀναφορᾶς γιά παρόμοια μνημεῖα μέχρι καί σήμερα.

Στά μέρη τής Μικρασίας πρωτακούγονται οί περίφημες ραψωδίες του έπικού ποιητή Όμηρου, πού γεννιέται στά ρεΐθρα του ποταμού Μέλιτα τής Σμύρνης. Είναι ο συνθέτης των δύο μεγάλων έπων, τής «Όλιάδας» καί τής «Όδύσσειας», πού θαυμάζουν οί αΐωνες καί παίρνουν τήν πρώτη θέση μέσα στά άριστουργήματα του έμμετρου λόγου τής παγκόσμιας γραμματεΐας.

Βλαστοί τής Μιλήτου τής Όωνίας είναι οί τρεις διανοούμενοι προσωκρατικοί φιλόσοφοι, ο Θαλής, ο Αναξίμανδρος καί ο Αναξίμενης. Ό Θαλής είναι ο πρώτος από τους έπτά σοφούς τής άρχαιότητας, μαθηματικός, φυσικός, άστρονόμος, μηχανικός, μετεωρολόγος καί ιδρυτής τής ίωνικής σχολής τής φυσικής φιλοσοφίας στή Μίλητο. Πηγαίνει στήν Αΐγυπτο καί μετρά τό ύψος των πυραμίδων από τίς σκιές τους. Προλέγει έκλειψη ήλίου. Θεωρείται ο πατέρας τής έλληνικής καί παγκόσμιας φιλοσοφίας.

Μαθητής καί διάδοχος του στή σχολή τής Μιλήτου είναι ο Αναξίμανδρος. Πρώτος έπινοεί τον γνώμονα καί τον στήνει πάνω σέ ήλιακά ρολόγια, γιά νά σημαδεύει τά ήλιοστάσια καί τίς ίσημερίες. Κατασκευάζει ώροδεικτικά όργανα. Είναι ο πρώτος πού σχεδιάζει τό περίγραμμα τής γής καί τής θάλασσας.

Τόν Αναξίμανδρο διαδέχεται στή σχο-

λή ο Αναξίμενης. Πρώτος αυτός καταλαβαίνει ότι τό φώς του φεγγαριού προέρχεται από τον ήλιο καί έξηγεΐ φυσικά τίς έκλείψεις του ήλιου καί του φεγγαριού.

«Νούς ο τα πάντα δημιουργήσας», άνηχεί ο λόγος του σοφου Αναξαγόρα από τίς Κλαζομενες τής Όωνίας, πού θεωρεί έναν υπέρτατο νοΐ ως δημιουργό τής τάξης καί τής άρμονίας στή φύση. Όταν έγκαθίσταται στήν Αθήνα, γίνεται ο πρώτος της φιλόσοφος. Χάρη σ' αυτόν ή φιλοσοφία περνά από τήν Όωνία στή μητροπολιτική Ελλάδα.

«Ποταμΐ γάρ οΐκ έστιν έμβήναι δις τΐ αυτΐ»· «Κανείς δέν μπορεί νά μπει στό ίδιο ποτάμι δύο φορές», άκούγεται στεντόρεια ή φωνή του Όρακλείτου από τήν Έφεσο τής Όωνίας, πού χαρακτηρίζεται «Σκοτεινός» γιά τήν αίνιγματική φύση τής φιλοσοφίας του.

Από τή Σάμο, πού ανήκει μαζί μέ τή Χίο στήν Όωνική Δωδεκάπολη, ξεπροβάλλει ο κατεξοχήν θεμελιωτής των μαθηματικών, ο γεωμέτρης, ο φιλόσοφος, ο πολιτικός, ο μουσικολόγος, ο συγγραφέας. Είναι ο Πυθαγόρας, μιά προσωπικότητα μέ πλούσια παιδεία καί φημισμένη μέσ στους αΐωνες σ' όλη τήν οικουμένη γιά τό πυθαγόρειο θεώρημα.

Περίοπτη θέση στήν Όωνική Συμπολιτεΐα κατέχει ή πόλη Πριήνη. Φτάνει στή

μεγαλύτερη άκμή της, όταν τήν κυβερνᾶ ἓνα δικό της γέννημα, ὁ Βίας, ἓνας ἀπό τούς ἑπτά σοφούς τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδας. Πασίγνωστο εἶναι τό ἀπόφθεγμα του «Ἀρχή ἀνδρα δείκνυσι», δηλαδή ἡ ἄσκηση τῆς ἐξουσίας ἀποκαλύπτει τόν πραγματικό χαρακτήρα ἑνός ἀνθρώπου.

Ἐδῶ, στή Μ. Ἀσία, ἐμφανίζεται ὁ ἰωνικός ρυθμός στήν ἀρχιτεκτονική, χαρακτηριστικός γιά τή λεπτότητα, τήν κομψότητα καί τήν ὁμορφιά του. Αὐτοῦ τοῦ ρυθμοῦ εἶναι ὁ ναός τῆς Ἀρτέμιδος στήν Ἔφεσο, ἓνα ἀπό τά ἑπτά θαύματα τοῦ ἀρχαίου κόσμου. Σημειωτέον, χρειάστηκαν 120 χρόνια γιά νά ὀλοκληρωθεῖ καί μόνο μιά μέρα γιά νά καταστραφεῖ ἀπό τή φωτιά τοῦ Ἡρόστρατου! Κι ὕστερα, ἡ ἐξάισια ἰωνική τέχνη ξαπλώνεται καί στήν ὑπόλοιπη Ἑλλάδα. Ὁ ναός τῆς Ἀπτέρου Νίκης καί τό Ἐρέχθειο στήν Ἀκρόπολη εἶναι μνημεῖα τοῦ ἰωνικοῦ ρυθμοῦ.

Εὐστοχα εἰπώθηκε ἀπό χεῖλη ἐπιστημονικά πώς, ἂν ἡ ἰωνική ἐπιστημονική σκέψη συνεχιζόταν, ὁ Λεονάρντο ντα Βίντσι θά εἶχε γεννηθεῖ πρίν ἀπό εἴκοσι αἰῶνες, ἐνῶ ὁ Ἄινστáιν καί τά διαστημόπλοια πρίν ἀπό πεντακόσια χρόνια.

Ἐντυπωσιακά ἐπιτεύγματα τοῦ πνεύματος καί τῆς τέχνης λαμποκοποῦν σέ τοῦτα τά πάτρια μέρη, λίκνο τοῦ πολιτισμοῦ. Παρά τό κύλισμα τῶν αἰῶνων καί τή βαρβαρότητα πού γεύτηκαν, τό ἀντιφέγγισμά τους διαρκεῖ ὡς τίς μέρες μας.

(Συνεχίζεται)
Ἑλληνίς

Βασική πηγή πληροφοριῶν: Γεωργίου Λεκάκη, «Ἡ ἄγνωστη Μικρά Ἀσία», ἐκδ. Κάδμος, Θεσ/νίκη 32008.

Μικρασία:

Αγίων και μαρτύρων γη

Από τότε πού ο μέγιστος τών Ἑλλήνων ποιητῶν, ὁ Ὅμηρος, ἔψαλε τά «κλέα» τών Παναχαιῶν στήν Ἰωνία, σφραγίστηκε ἐκεῖ ἡ ἑλληνικότητα τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καί τοῦ Εὐξείνου Πόντου. Στήν ἴδια μαρτυρική περιοχή ὁ μέγας ἀπόστολος τών ἐθνῶν Παῦλος ἔσπειρε τό Εὐαγγέλιο καί ἵδρυσε τίς πρῶτες χριστιανικές ἐκκλησίες, στίς ὁποῖες ἀναφέρονται κάποιες ἀπό τίς Ἐπιστολές του, ἀλλά καί οἱ ἐπτὰ ἐπιστολές τῆς Ἀποκαλύψεως. Στή Μικρά Ἀσία, ἐπίσης, συνήλθαν οἱ Οἰκουμενικές Σύνοδοι.

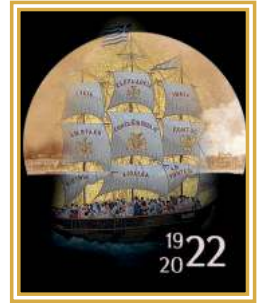
Ἐκεῖ μαρτύρησε ὁ ἅγιος Εὐγένιος ὁ Τραπεζούντιος στίς 21 Ἰανουαρίου 292 μ.Χ. μέ διαταγή τοῦ τοπικοῦ ἄρχοντα Λυσία. Ἐκεῖ ἄθλησαν οἱ ἐν Ἀμορίῳ 42 μάρτυρες, τοῦς ὁποῖους τιμοῦμε στίς 6 Μαρτίου. Ἐκεῖ, στά παγωμένα νερά τῆς λίμνης Σεβάστειας, ἄφησαν τήν τελευταία τους πνοή οἱ 40 μάρτυρες, τοῦς ὁποῖους γιορτάζουμε στίς 9 Μαρτίου. Στήν Καππαδοκία τόν Δ΄ αἰῶνα γεννήθηκαν καί ἀνδρώθηκαν οἱ τρεῖς μεγάλοι Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μας, ὁ Μέγας Βασίλειος, ἐπίσκοπος Καισαρείας, ὁ ἀδελφός του Γρηγόριος, ἐπίσκοπος Νύσσης, καί ὁ Γρηγόριος ὁ Θεολόγος, πού ἀναδείχθηκε ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως. Ἐκεῖ γεννήθηκαν κι ἔδρασαν σπουδαῖες μορφές τῆς Ἐκκλησίας, ὅπως ἡ ἁγία Νίνα, πού ἐκχριστιάνισε τή Γεωργία τοῦ Καυκάσου, ὁ ἅγιος Θεοδοσίος ὁ Κοινοβιάρχης, ὁ ἅγιος Γεώργιος ὁ Τροπαιοφόρος, ὁ ὁποῖος γεννήθηκε στήν Καππαδοκία καί μαρτύρησε στά τέλη τοῦ 3ου αἰῶνα μ.Χ. στήν Παλαιστίνη, ἡ ἁγία Εἰρήνη Χρυσοβαλάντου, ὁ ἅγιος Ἀμφιλόχιος Ἰκονίου, ὁ

ἅγιος Βλάσιος, ὁ ἅγιος Ζήνων καί πολλοί ἄλλοι.

Ἀπό Ἑλληνες Μικρασιάτες τοῦ Ἰκονίου γεννήθηκε ὁ ἐθνοῖερομάρτυρας ἐπίσκοπος Γρεβενῶν Αἰμιλιανός Λαζαρίδης, ὁ ὁποῖος μαρτύρησε τό 1911 ἔξω ἀπό τά Γρεβενά. Τή χορεία τών Ἀγίων τῆς Μικρᾶς Ἀσίας συμπληρώνουν οἱ ἐθνοῖερομάρτυρες ἐπίσκοποι πού μαρτύρησαν τό 1922 ἀρνούμενοι νά ἐγκαταλείψουν τό ποιμνίό τους, ὁ Σμύρνης Χρυσόστομος, ὁ Κυδωνιῶν Γρηγόριος, ὁ Μοσχονησίῳ Ἀμβρόσιος, ὁ Ἰκονίου Προκόπιος καί ὁ Ζήλων Εὐθύμιος, ὁ ἥρωας τοῦ ποντιακοῦ ἀγῶνα.

Τόν Σεπτέμβριο τοῦ 1922 παίχθηκε ἐκεῖ ἡ τελευταία πράξη τῆς μεγαλύτερης τραγωδίας τοῦ σύγχρονου Ἑλληνισμοῦ. Σήμερα -100 χρόνια μετά- δέν μπορούμε παρά νά μελετοῦμε τίς τελευταῖες στιγμές, τά μαρτύρια τών προγόνων μας, τόν ὄλεθρο καί τόν θρῆνο στά μάτια τών προσφύγων, τή θυσία τών ἡρώων καί τών ἁγίων, πού διδάσκουν ὅτι «ἡ ψυχὴ δέν λησμονάει / πῶς ἐπλάσθη ἑλληνική».

Τελευταῖος μητροπολίτης τῆς πολυπαθῆς καί πολύκλαυστης Σμύρνης ὁ ἅγιος Χρυσόστομος Καλαφάτης. Ὅταν ὅλοι οἱ στρατιωτικοί καί πολιτικοί παράγοντες τήν ἐγκαταλείπουν ἀπροστάτευτη, ὁ μόνος πού δέν ἀποχωρεῖ εἶναι ὁ μάρτυρας μητροπολίτης. Ὁ «ἀρχιεπίσκοπος» τών παπικῶν στίς 25 Αὐγούστου τοῦ ἐξασφαλίζει θέση σέ ἀτμόπλοιο πού ἀναχωρεῖ καί τόν ἐξορκίζει νά ἐγκαταλείψει τήν καταδικασμένη πόλη, γιά νά γλυτώσει ἀπό τήν ὀργή τών Τούρκων· ὁ μητροπολίτης

ὄμως ἀτάραχος ἀπαντᾷ: «Παράδοσις τοῦ ἑλληνικοῦ κλήρου ἀλλά καί χρέος τοῦ καλοῦ ποιμένος εἶναι νά παραμείνει μέ τό ποιμνίόν του».

Γιά τίς τελευταῖες ὥρες τῆς Σμύρνης καί τό μαρτυρικό τέλος τοῦ μητροπολίτη Χρυσοστόμου ὁ πολεμικός ἀνταποκριτής Κώστας Μισαηλίδης γράφει: «Ὁ δρόμος ἀπό τήν πλατεῖα τοῦ Διοικητηρίου ὡς τήν πλατεῖα Ἰκί Τσεσμέ ἀγρίεψε ἀπό τό μαρτύριο τοῦ καινούργιου αὐτοῦ Ἐθνομάρτυρα. Τοῦ ἔβγαλαν μέ ξιφολόγη τά μάτια, τοῦ ἔκοψαν τά αὐτιά καί τή γλῶσσα. Τόν ἔσυραν ἀπό τά γένια καί τά μαλλιά. Γύρω ἀπό τό σῶμα του ἔστησαν ἡ ἀπάνθρωπη, ἡ ἀφάνταστα βάρβαρη τουρκική μανία τόν πιό φρικτό χορό. Δέν ἄφησαν τίποτε τό σκληρό καί τό ἐξευτελιστικό πού νά μὴν τό κάμουν στό ἀφανισμένο καί μισοσκοτωμένο κορμί τοῦ Χρυσοστόμου...

Τό πρόσωπό του τό κατάχλωμο, τό σκεπασμένο μέ αἷμα τῶν ματιῶν του, εἶχε συνεχῶς ἐστραμμένο πρὸς τόν οὐρανό καί διαρκῶς ἔλεγε «Πάτερ, ἄφες αὐτοῖς· οὐ γὰρ οἶδασι τί ποιοῦσι». Ὅταν μποροῦσε, ὕψωνε τό δεξί του χέρι καί εὐλογοῦσε τούς διώκτες του. Κάποιος ἀναγνωρίζει τή χειρονομία καί μέ τό τρομερό μαχαίρι του κόβει καί τά δύο χέρια τοῦ Δεσπότη. Ἐκεῖνος σωριάστηκε στή ματωμένη γῆ μέ στεναγμό πού φαινόταν ὅτι ἦταν μᾶλλον στεναγμός ἀνακουφίσεως παρά πόνου. Ἕνας στρατιώτης τόν ἀποτελείωσε μέ δύο σφαῖρες στό κεφάλι».

Τήν ἴδια περίοδο, μαζί μέ τόν Χρυσόστομο, θυσιάζεται γιά τόν Χριστό καί τήν Ἑλλάδα καί ὁ Κυδωνιῶν Γρηγόριος. Εἶχε διατελέσει πρωτοσύγκελλος τῆς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης, ἱεροκήρυκας καί τοποτηρητής τῆς Μητροπόλεως

Δράμας. Τό 1905 ἔπεσε σέ ἐνέδρα βουλγάρων κομιτατζήδων, «ἀλλ' ἐσώθη, ὡς ἐκ θαύματος». Μετατέθηκε στή Μικρά Ἀσία, ὅπου καί συνέχισε ἀόκνως τήν ἐθνική του δράση. Τό 1918, μετά τόν ἐκτοπισμό τῶν γενναίων Ἑλλήνων Κυδωνιατῶν, ὁ μητροπολίτης Γρηγόριος φυλακίστηκε στίς Κυδωνίες γιά τρεῖς μήνες καί στή συνέχεια στή Σμύρνη γιά ἕνα ἐξαμήνο, μέχρις ὅτου παραπέμφθηκε στό Γ' Τουρκικό Στρατοδικεῖο Σμύρνης, «ἵνα δικασθῆ διὰ τήν ἑλληνοπρεπή καί πατριωτικήν του στάσιν. Διασωθεῖς τότε, ἐπέπρωτο νά μαρτυρήσῃ ὑπέρ τῆς Ἐκκλησίας καί τοῦ ἑλληνικοῦ γένους κατά τήν μικρασιατικήν καταστροφήν τοῦ 1922». Ὁ Γρηγόριος ἀρνήθηκε νά ἐγκαταλείψῃ τό ποιμνίό του, παρότι ἀμερικανικό πλοῖο ἔφθασε στίς Κυδωνίες, γιά νά τόν παραλάβῃ: «Ἐφόσον καί ἕνας ἀκόμη ἐκ τῶν πιστῶν τοῦ ποιμνίου μου εὐρίσκεται ἐδῶ, θά μείνω καί ἐγώ», δηλώνει. Τόν συνέλαβαν οἱ Τοῦρκοι καί τόν ἔθαψαν ζωντανό μέ τριάντα ὀχτώ ἱερεῖς του.

Ἄλλος μάρτυρας τῆς θηριωδίας τῶν Τούρκων εἶναι ὁ Μοσχονησίων Ἀμβρόσιος. Τό 1909 προσλήφθηκε ἀπό τόν Σμύρνης Χρυσόστομο ὡς βοηθός ἐπίσκοπος. «Ἐν Σμύρνη ἐπεδείξατο διαγωγὴν ἀρίστην καί σύνεσιν σπανίαν ἰδίᾳ κατὰ τόν πανευρωπαϊκόν πόλεμον, ὅτε ἀνεπλήρου τόν εἰς Κωνσταντινούπολιν ἐξορισθέντα Χρυσόστομον». Τό 1919 ἐκλέχτηκε μητροπολίτης Μοσχονησίων. Τόν Αὐγούστο τοῦ 1922 τόν συνέλαβαν οἱ Τοῦρκοι καί τόν ἔστειλαν στίς Κυδωνίες καί ἀπό ἐκεῖ μέ τά πόδια στό Ἄδραμύτιο. Κατά τή διαδρομὴ οἱ Τοῦρκοι τόν ἐκτέλεσαν μέ ἑννέα ἱερεῖς τῆς συνοδείας του.

Ἐπίσης, ὁ Ἰκονίου Προκόπιος εἶναι ἕνα ἀκόμα θῦμα αὐτῆς τῆς περιόδου.

Ἐργάστηκε μέ πολύ ζήλο, ἴδρυσε πολλά σχολεῖα καί πολλές ἐκκλησίες στήν ἐπαρχία Ἰκονίου. Γιά τίς πατριωτικές κινήσεις του ἔγινε στόχος τῶν νεοτούρκων σωβινιστῶν. Τόν συνέλαβαν, τόν καταδίκασαν σέ θάνατο· τελικά, πέθανε μαρτυρικά στίς φυλακές.

Κατά τή Μικρασιατική Καταστροφή μαρτύρησαν 347 κληρικοί. Θανατώθηκαν ἐπίσης 50.000 Σμυρναῖοι, 4.000 Ἀιβαλιῶτες, 3.500 Φωκαεῖς, 3.361 Περγαμηνῶτες, 6.000 Μοσχονησιῶτες καί πολλοί ἄλλοι ἀκόμη, ἀνάμεσά τους καί μικρά παιδιά.

Τιμοῦμε ὅλους αὐτούς τούς μάρτυρες, λιτανεύουμε τίς μνήμες τους, ἀναβαπτίζομαστε ἀπό τή μελέτη τοῦ ἠρωισμοῦ τους. Εἶναι χρέος ἐθνικό. Τό ἐπιβάλλουν τά ἐρείπια τῶν 356 ἐλληνικῶν πόλεων καί οἱ 7.000 οἰκισμοί μέ ἐλληνικά ὀνόματα στή Μικρά Ἀσία, πού προσδοκοῦν δικαίωση, μέχρις ὅτου «οἱ ἅγιοι γυρίσουν στίς ἐκκλησίες τους», μέχρις ὅτου «τά ὄνειρα λάβουν ἐκδίκηση».

Εὐδοξία Αὐγουστίνου

«Υπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς...»

Γιά τό ἔτος πού ἔρχεται ἐπιτακτική ἡ ἀνάγκη γιά ἄμεση παρέμβασή Σου, Κύριε.

Ὁ πόνος καί ὁ φόβος

στοίχειωσε ὀλάκερο τόν πλανήτη.

Σημάδεψε βαθιά τό ἔτος πού δῦει.

Ἀκύρωσε τίς ἀντοχές μας.

Μείωσε τά ἀποθέματα τῆς ψυχῆς μας.

Ἀνάδευσε τά ἔγκατα τοῦ εἶναι μας

κι ἀνέδειξε περίσσιο τόν βόρβορό μας.

Θλίψη περισσή γιά αὐτούς πού χάσαμε.

Ὁργή γιά τό ξεβόλεμά μας.

Κίνδυνος παραμονεύει στήν πόρτα.

Τά ἀδιέξοδα καί ἡ ἀμηχανία

προδιαγράφονται ἀδυσώπητα.

Ἡ πανδημία ἀπλώθηκε κυρίαρχος στή γῆ.

Δῶσ' μας μετάνοια, Κύριε,

καί μάθε μας ταπεινά

καί συντετριμμένα νά ψελλίζουμε:

«Υπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως,

ὀργῆς, κινδύνου καί ἀνάγκης»,

γιατί εἴμαστε εὐπαθεῖς καί ἀσθενεῖς.

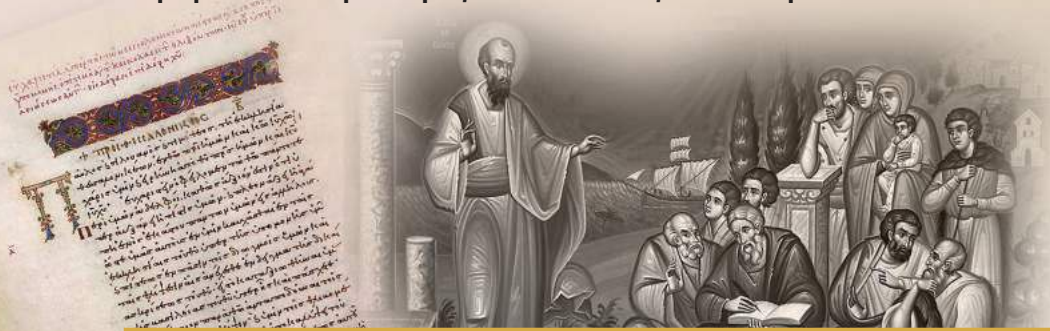
Καί τοῦτο τό ἔτος, Κύριε,

ἐπιτακτική ἡ ἀνάγκη γιά ἄμεση παρέμβασή Σου,

δίχως νά συνερίζεσαι τήν ἀσυνεπείά μας

καί τόν ἐγωιστικό ἐγκλεισμό μας.

Γ.Δ.

Ἀγαπητοί ἀναγνώστες, στήν καινούργια μας στήλη θά φιλοξενούμε μηνύματα ἀπό τήν ἀγία Γραφή, ὅπως τά μετέφερε καί τά ἀνέλυσε ὁ μακαριστός καθηγητής Στ. Ν. Σάκκος στά ἐρμηνευτικά του μαθήματα. Ξεκινούμε ἀπό τήν πρώτη Ἐπιστολή πού ἔγραψε ὁ ἀπόστολος Παῦλος, τήν Α' προς Θεσσαλονικείς.

Ἅγιος Παῦλος κηρύττει στους Θεσσαλονικείς. Ἔργο Β. Στούπκα, Καταφυγή ἱ. Ν. ἀγ. Δημητρίου, Θεσ/νίκη.

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος καί οἱ χριστιανοί τῆς Θεσσαλονίκης

Ἡ ἐκκλησία τῆς Θεσσαλονίκης

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἐπισκέφθηκε τή Θεσσαλονίκη μαζί μέ τόν Σίλα καί τόν Τιμόθεο κατά τή δεύτερη ἀποστολική του περιοδεία (βλ. Πρξ 17,1-9), μωλωπισμένος ἀκόμη μετά τήν περιπέτεια στους Φιλίππους, φέροντας στό ἴδιο του τό σώμα τά στίγματα τοῦ σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ καί βιώνοντας προσωπικά τή δύναμη τῆς ἀναστάσεώς Του.

Συνήθιζε ὁ ἀπόστολος, σέ ὅποια πόλη πήγαινε, νά ἐπισκέπτεται πρῶτα τήν ἰουδαϊκή συναγωγή. Ἐκεῖ ἔβρισκε κάποιες καλοπροαίρετες ψυχές καί ἡ μελέτη τῶν θείων Γραφῶν γινόταν τό πρῶτο σημεῖο ἐπαφῆς μέ τίς ψυχές αὐτές. Στή συναγωγή τῆς Θεσσαλονίκης ἐπί τρία σάββατα μέ παρρησία κηρύττει καί ὁδηγεῖ ψυχές στή σωτηρία. "Ἐτσι λίγοι Ἰουδαῖοι καί προσήλυτοι ἐθνικοί ἀποτέλεσαν τήν πρώτη ἐκκλησία τῆς Θεσσαλονίκης, ἀπό τήν ὁποία ἀργότερα ξεπρόβαλαν καί ἐκλεκτοί συνεργάτες, ὅπως ὁ Ἰάσων (βλ. Πρξ. 17,5-9 Ῥω 16,21), ὁ Σεκοῦνδος, ὁ Ἀρίσταρχος, ἴσως καί ὁ Γάιος (βλ. Πρξ 19,29 Ῥω 20,4).

Πρὶν προλάβει νά ὁλοκληρώσει τό ἔργο του ὁ ἀπόστολος, οἱ Ἰουδαῖοι ξεσηκώθηκαν διωγμοῦ ἐναντίον του. Ἐτσι μαζί μέ τή συνοδεία του φυγαδεύεται στήν πόλη τῆς Βέροιας (βλ. Πρξ 17,10), ἀπ' ὅπου καί πάλι ἀναγκάστηκε νά φύγει γιά τήν Ἀθήνα (βλ. Πρξ. 17,15). Ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἀγωνιοῦσε γιά τή νεοσύστατη ἐκκλησία τῆς Θεσσαλονίκης, φοβόταν μήπως οἱ νεοφώτιστοι χριστιανοί κάτω ἀπό τήν πίεση τοῦ διωγμοῦ ἀπαρνηθοῦν τήν πίστη ἢ παρεκκλίνουν ἀπ' αὐτήν. Γι' αὐτό ἀπό τήν Ἀθήνα στέλνει στή Θεσσαλονίκη τόν Τιμόθεο (βλ. Α' Θε 3,1-5).

Κατά τήν ἐπιστροφή του ὁ Τιμόθεος βρίσκει τόν ἀπόστολο Παῦλο στήν Κόρινθο καί τοῦ μεταφέρει εὐχάριστα νέα ἀπό τή μικρή ἐκκλησία τῆς Θεσσαλονίκης. Παρά τόν διωγμό οἱ πιστοί δέν σαλεύθηκαν. Ἀντίθετα στερεώθηκαν περισσότερο στήν πίστη. Εὐλόγα ὅμως εἶχαν ὀρισμένες ἀπορίες, κυρίως σχετικά μέ τήν ἀνάσταση τῶν νεκρῶν καί τή δευτέρα παρουσία τοῦ Κυρίου. Ὁ Τιμόθεος τίς μετέφερε στόν ἀπόστολο. Γιά νά ἀπαντήσῃ στίς ἀπορίες τῶν Θεσσαλονικέων καί γιά νά ἐκφράσῃ τή

μεγάλη του χαρά για τή σταθερότητα και τήν πρόοδό τους, ὁ ἀπόστολος Παῦλος γράφει ἀπό τήν Κόρινθο τήν Α΄ πρὸς Θεσσαλονικεῖς Ἐπιστολή. Ἦταν χειμῶνας τοῦ 49-50 μ.Χ.

Εὐχαριστία καὶ εὐγνωμοσύνη

Ὁ Παῦλος, ὅπως τό συνηθίζει, ἀρχίζει τήν Ἐπιστολή μέ εὐχαριστία: **«Εὐχαριστοῦμεν τῷ Θεῷ πάντοτε περὶ πάντων ὑμῶν μνησίαν ὑμῶν ποιούμενοι ἐπὶ τῶν προσευχῶν ἡμῶν»** (Α΄ Θε 1,2). Ὅταν ἓνας πατέρας ἀκούει ὅτι τὰ παιδιά του, πού βρίσκονται μακριά του, γλύτωσαν ἀπό ἕναν μεγάλο κίνδυνο καὶ προκόβουν στή ζωή τους, χαίρεται καὶ εὐχαριστεῖ τόν Θεό. Ἔτσι καί ὁ Παῦλος, ὅταν πληροφορεῖται ἀπό τόν Τιμόθεο ὅτι οἱ Θεσσαλονικεῖς μέσα στόν διωγμό καὶ τούς κινδύνους ἔμειναν σταθεροί στήν πίστη καὶ προοδεύουν πνευματικά, εὐχαριστεῖ τόν Θεό. Ἡ συνεχής εὐχαριστία τοῦ ἀποστόλου πρὸς τόν Θεό γιά ὅλους τούς πιστούς τῆς Θεσσαλονικῆς μαρτυρεῖ τή μεγάλη προκοπή τῆς νεοσύστατης ἐκκλησίας. Ὁ ἅγιος Χρυσόστομος παρατηρεῖ ὅτι ὁ ἀπόστολος προτιμᾷ ἀντὶ νά ἐπαινέσει τούς ἴδιους τούς χριστιανούς, νά εὐχαριστεῖ γι' αὐτούς τόν Θεό. Μέ τόν τρόπο αὐτό τούς διδάσκει νά μένουν στίς ἐπιτυχίες τους ταπεινοί, ἔχοντας τό φρόνημα ὅτι ὅλα ἐπιτυγχάνονται μέ τή δύναμη τοῦ Θεοῦ· «τῆς τοῦ Θεοῦ δυνάμεώς ἐστι τὸ πᾶν». «Διδασκόμαστε κι ἐμεῖς», σημειώνει ὁ Θεοδώρητος, ἐπίσκοπος Κύρου, «πρῶτα νά εὐχαριστοῦμε γιά ὅσα καλά ἔχουμε, κι ἔπειτα νά ζητοῦμε ὅ,τι μᾶς λείπει» (πρβλ. Φι 4,6).

Εἶναι μεγάλο πράγμα νά μάθουμε νά εὐχαριστοῦμε τόν Θεό. Δυστυχῶς συνηθίσαμε νά θυμόμαστε τόν Θεό μόνο στίς ἀνάγκες καὶ στίς θλίψεις πού συναντοῦμε. Στίς προσευχές μας συνήθως τόν παρακαλοῦμε καὶ ζητᾶμε τή βοήθειά του· λίγες

φορές θυμόμαστε νά τόν εὐχαριστήσουμε.

Καί βέβαια δέν εἶναι κακό νά ζητᾶμε ἀπό τόν οὐράνιο Πατέρα μας. Ἰσα-ἴσα ὁ ἴδιος μᾶς τό συνηθίζει: «αἰτεῖτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν» (Μθ 7,7) καὶ διαβεβαιώνει: «πάντα ὅσα ἐὰν αἰτήσητε ἐν τῇ προσευχῇ πιστεύοντες, λήψεσθε» (Μθ 21,22). Ὅταν ὁμως συνεχῶς μόνο ζητᾶμε στήν προσευχή, δείχνουμε πόσο φτωχοί καὶ κακομοίρηδες εἴμαστε. Ὁ Παῦλος μέ τό παράδειγμα του μᾶς διδάσκει ὅτι ὅλοι ὅσοι ἔνιωσαν τίς εὐλογίες τοῦ Θεοῦ στή ζωή τους ἔχουν εὐγνώμονη καρδιά. Συνεχῶς εὐχαριστοῦν τόν Θεό.

Ὅσες εὐχαριστίες καὶ ἂν προσφέρουμε στόν Θεό, δέν εἶναι ἀρκετές μπροστά στίς μεγάλες εὐλογίες καὶ δωρεές του. Θυμηθεῖτε αὐτό πού λέμε στήν Ἀκολουθία τοῦ Ἀκαθίστου Ὑμνου: «ἰσαριθμοὺς γὰρ τῇ ψάμμῳ ὡδάς ἂν προσφέρωμέν σοι, Βασιλεῦ ἅγιε, οὐδὲν τελούμεν ἄξιον ὧν δέδωκας ἡμῖν» (Δ΄ Στάσις). Ἔχουμε πολλούς λόγους νά εὐχαριστοῦμε τόν Θεό. «Χρωστοῦμε στόν Θεό», λέγει ὁ ἱερός Αὐγουστίνος, «ἕναν ἄνθρωπο καὶ ἕναν Θεό». Ἀφήστε τή σκέψη σας νά τό μελετήσῃ αὐτό... Ἀπό τίς τρίχες τῆς κεφαλῆς μας μέχρι τὰ νύχια τῶν ποδιῶν ἀνήκουμε στόν Θεό. Αὐτός μᾶς ἐπλασε. Χρωστοῦμε στόν Θεό ἕναν ἄνθρωπο. Ἀλλά τοῦ χρωστοῦμε καὶ ἕναν Θεό, γιατί ἓνας Θεός, ὁ Ἰησοῦς Χριστός, θυσιάσθηκε γιά μᾶς, γιά νά μᾶς ἀναδημιουργήσει, νά μᾶς ἀναπλάσῃ, γιά νά μᾶς χαρίσῃ τή σωτηρία. Ὡς ἀνταπόδομα ὀφείλομε νά δώσουμε τόν ἑαυτό μας στόν Θεό. Νά τόν θυμόμαστε πάντα καὶ νά τόν εὐχαριστοῦμε ἀκατάπαυστα. Νά τόν εὐχαριστοῦμε γιά ὅ,τι καλό δίνει σέ μᾶς ἀλλά καὶ σέ ὅλους τούς ἀγαπητούς μας, ὅπως κάνει στήν Ἐπιστολή του ὁ Παῦλος, πού εὐχαριστεῖ τόν Θεό γιά τήν προκοπή τῶν Θεσσαλονικέων.

Στέργιος Ν. Σάκκος

Σκηνές από τήν τάξη μου

Ἡ διχόνοια

- Κυρία, φωνάζει ὁ Γιώργος ἀπό τό τελευταῖο θρανίό μόλις μπαίνω, μᾶς εἶχατε ὑποσχεθεῖ ὅτι στό πρῶτο μάθημα τῆς νέας χρονιάς θά ἀναλύσουμε τίς τελευταῖες στροφές τοῦ «Ὑμνου εἰς τήν Ἐλευθερίαν».

- Naί, Γιώργο, δέν τό ξέχασα. Καί νομίζω ὅτι ταιριάζει νά μιλήσουμε αὐτή τήν ὥρα πού ἔχουμε Ὀμήρου Ἰλιάδα. Θυμάστε πῶς ξεκινᾷ τό ὑπέροχο αὐτό ποίημα;

- «Μῆνιν ἄειδε, θεά, Πηληϊάδεω Ἀχιλλῆος οὐλομένην»... ἀντηχεῖ ὅλη ἡ τάξη ἀπό τούς στίχους τοῦ Ὀμήρου.

- Ὁραῖα, παιδιά... ποῖό εἶναι δηλαδή τό θέμα;

- Ὁ θυμός τοῦ Ἀχιλλέα ἐναντίον τοῦ Ἀγαμέμνονα.

- Ἀπό τότε ὁ Ὀμηρος εἶχε ἀντιληφθεῖ τό κυριότερο πάθος τῆς ἐλληνικῆς φυλῆς.

- Ποῖό εἶναι κυρία; Ὁ θυμός;

- Ἡ φαγωμάρα μας;

- Πολύ σωστά τό καταλάβατε. Εἶναι ἡ διχόνοια, πού ἐξακολουθεῖ νά ὑπάρχει στό... DNA μας! Αὐτή ἡ ἀνεξήγητη ἀντιπαλότητα μεταξύ τῶν Ἑλλήνων, πού σάν

ἡ δολερή

κατάρρα μᾶς κυνηγᾷ καί προξενεῖ πολλά κακά. Γιγαντώνει τόν ἐγωισμό, τή ζηλοφθονία, τή φιλαυτία, τήν ἀρχομανία, πυροδοτεῖ πολλές φορές ἀδελφοκτόνα πάθη καί μίση, τά ὁποῖα μειώνουν τά λαμπρά κατορθώματα τοῦ ἔθνους μας.

- Ὅμως τί σχέση ἔχει αὐτό μέ τόν Ὑμνο τοῦ ἐθνικοῦ μας ποιητή, κυρία;

- Ἐ, λοιπόν, ὁ Διονύσιος Σολωμός ἐπέλεξε -ὄχι τυχαία- νά τελειώσει τόν «Ὑμνον εἰς τήν Ἐλευθερίαν» μέ τή δολερή διχόνοια! Διαβάζω κάποιες ἀπό τίς τελευταῖες στροφές:

Ἡ Διχόνοια πού βαστάει
ἓνα σκῆπτρο ἡ δολερή·
καθενός χαμογελάει,
«πάρ' το», λέγοντας, καί σύ.

Κεῖό τό σκῆπτρο πού σᾶς δείχνει
ἔχει ἀλήθεια ὠραία θωριά·
μῆν τό πιάστε, γιατί ρίχνει
εἰσέ δάκρυα θλιβερά.

.....
Στό αἷμα αὐτό, πού δέν πονεῖτε
γιά πατρίδα, γιά θρησκεία,
σᾶς ὀρκίζω, ἀγκαλιασθῆτε
σάν ἀδέλφια γκαρδιακά.

Πόσον λείπει, στοχασθήτε,
πόσο ακόμη νά παρθή·
πάντα ή νίκη, άν ένωθήτε,
πάντα έσάς θ' ακολουθή.

Οί στίχοι κρύβουν μία διαχρονική αλήθεια. Άν αναζητήσουμε παραδείγματα διχόνοιας μέσα στην ιστορία μας, δυστυχώς θά βρούμε πάρα πολλά.

- Μάς είχατε πεί ότι οί αρχαίοι Έλληνες ήταν ίσως ό μοναδικός λαός στον κόσμο πού είχε έπινοήσει μία θεότητα γιά τή φιλονικία, τή θεά Έριδα.

- Μπράβο, Παναγιώτη! Θυμάστε τόν μύθο μέ τό μήλο τής έριδος, έ;

- Ναί, κυρία. Άλλά και πρόσφατα στην ιστορία μας είχαμε έμφύλιους πολέμους. Έμένα ό παππούς μου, όταν διηγείται γιά τίς διαμάχες τών Έλλήνων, τελειώνει πάντα μέ τή φράση: «Ρωμιών καβγάς, Τούρκων χαλβάς!».

- Άκριβώς... Άκούστε τί γράφει γι' αυτό ό ίδιος ό πρωτομάστορας τής λευτεριάς, ό Θεόδωρος Κολοκοτρώνης: «Είς τόν πρώτο χρόνο τής Έπαναστάσεως είχαμε μεγάλη όμόνοια και όλοι έτρέχαμε σύμφωνοι... και εάν αυτή ή όμόνοια έβαστούσε ακόμη δυό χρόνους, ήθέλαμε κυριεύσει και τήν Θεσσαλία και τήν Μακεδονία, και ίσως έφθάναμε και έως τήν Κωνσταντινούπολη... Άλλά δέν έβάσταξεν. Ήλθαν μερικοί και ήθέλησαν νά γένουν μπαρμπέρηδες είς του κασιδή τό κεφάλι... Άπό τότε ήρχισεν ή διχόνοια, και έχάθη ή πρώτη προθυμία και όμόνοια... Ήσως όλοι ήθέλαμε τό καλό, πλύν καθένας κατά τήν γνώμη του... Έξ αίτίας τής διχονοίας, κοντέψαμε νά χαθούμε, και είς τούς στερνούς έπτά χρόνους δέν κατορθώσαμε μεγάλα πράγματα».

- Είναι πάντως τραγικό νά σκέφτεσαι ότι οί Έλληνες δεν νικιούνται τόσο εύ-

κολα στά πεδία τών μαχών, παρά όταν μαλώνουν μεταξύ τους.

- Ναί, Νικόλα. Κάποιος πολύ πετυχημένα είπε ότι οί Έλληνες είναι μεγάλοι στά μεγάλα και μικροί στά μικρά... Θυμάστε έσείς άλλα παραδείγματα από τήν έλληνική ιστορία;

- Πελοποννησιακός πόλεμος, ένας έμφύλιος μετά τή δόξα τών Περσικών πολέμων!

- Η έξορία του Άριστειδή!

- Η θανατική καταδίκη του Σωκράτη!

- Η διάλυση τής αυτοκρατορίας του Μεγαλέξανδρου λόγω τής διαμάχης τών διαδόχων του.

- Η δίκη του Κολοκοτρώνη!

- Η δολοφονία του Καποδίστρια!

- Ο έθνικός διχασμός πού όδήγησε στην απώλεια τής Μικράς Άσίας...

- Ο έμφύλιος μετά τή δόξα του 1940!

- Πόσες άσχημες σελίδες έχει ή ιστορία μας...

- Και όλες ακολουθούν κάποια σελίδα δόξας!

- Είδατε, παιδιά, πού όδηγεί ή διχόνοια; Και ξέρετε; Είναι πολύ κοντά μας και σήμερα.

- Ναί, κυρία, στή Βουλή όλο μαλώνουν! Και στά «παράθυρα» τών έκπομπών.

- Μήν πηγαίνετε μακριά! Κι έδώ μέσα πολλές φορές σάς βρίσκω μαλωμένους. Ή στεναχωρημένους και κατσούφηδες...

Τά παιδιά σιωπούν.

- Ποιός είναι ό πρώτος στην τάξη; Γιά ποιόν είπαν κάποιο έπαινο οί καθηγητές; Ζήλιες, κουβέντες... Ύποτιμάς τόν συμμαθητή σου, γιατί ξέρεις ότι είναι καλύτερός σου. Δέν χάνεις εύκαιρία νά τόν κατηγορήσεις, νά τόν ύποβαθμίσεις. Ή πάλι κοροϊδεύεις και σχολιάζεις κάποιον πού δέν συμπαθείς. Άλλά και online γι-

νονται τὰ ἴδια! Καί ἴσως ἐκεῖ πονάει περισσότερο. Ὑποτιμητικά ἢ ὑβριστικά σχόλια, ὁμάδες κουτσομπολιοῦ. Λόγια πού σάν τὰ πουλιά πετοῦν, πού λέει ὁ Ὅμηρος, ἀλλά δέν χάνονται. Μένουν στήν ψυχὴ κάποιου, τόν πληγώνουν καί τόν συνοδεύουν κάποιες φορές σέ ὅλη του τὴ ζωὴ.

- Καί τί κάνουμε τώρα, κυρία;

- Ἡ ἀγάπη καί ἡ ὁμόνοια ὁδηγοῦν στήν ἐνότητα. Ἦς ἀκούσουμε τὰ λόγια τοῦ Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανοῦ στόν Παπαφλέσσα: «Δέν θέλουμε νά ἐννοήσουμε ὅτι τίποτε δέν ἐκάναμε νικήσαντες τούς Τούρκους, ἂν δέν νικήσουμε καί σύντομα τὰ πάθη μας». Ἦς προσπαθήσουμε, λοιπόν, νά ἐξορίσουμε τὴ διχόνοια... πρῶτα ἀπὸ ἐδῶ μέσα! Καί παντοῦ νά γινόμαστε πυροσβέστες, εἰρηνοποιοί. Ἄντι νά ρίχνουμε λάδι στή φωτιά, νά ρίχνουμε νερό... ἀγάπης. Ἔσεῖς τὰ παιδιά θά γίνεστε μέ αὐτὸν τρόπο παράδειγμα καί γιὰ ἐμᾶς τούς μεγάλους... Τί λέτε;

- Θά προσπαθήσουμε, κυρία, ἂν καί δέν εἶναι τόσο εὔκολο λόγῳ... γονιδίων αἰώνων!

- Μὴν ξεχνάτε ὅτι ὅλα μπορεῖ νά τὰ νικήσει ἡ χάρη τοῦ Θεοῦ, ὅταν συνεργαστεῖ μέ τὴ θέληση τοῦ ἀνθρώπου. Καλὴ χρονιά, λοιπόν, καί καλὸ μας ἀγῶνα!

M.E.X.

Σχολικὴ βία καί ἐκφοβισμὸς (bullying)

Ὁ σχολικὸς ἐκφοβισμὸς τὰ τελευταῖα χρόνια παρουσιάζεται σέ ὄλο καί περισσότερα σχολεῖα, ἰδιαίτερα τῆς Δευτεροβάθμιας Ἐκπαίδευσης, καί τείνει νά πάρει τὴ μορφή σύγχρονης μάστιγας. Σχεδὸν καθημερινὰ πληροφοροῦμαστε σχετικά περιστατικά ἀπὸ τὰ ΜΜΕ. Θεωρῶ σκόπιμο νά ἀναφερθῶ σέ συμβάντα πού πρόσφατα εἶδαν τὸ φῶς τῆς δημοσιότητας. Μπορῶ νά πῶ ὅτι εἶναι ἀντιπροσωπευτικά τοῦ φαινομένου.

1. «Μαθήτρια χτύπησε πολλές φορές βίαια στό πρόσωπο, μέ παρότρυνση ἄλλου μαθητῆ, 13χρονο συμμαθητῆ της καί ἀνάρτησε σχετικὸ βίντεο στό Instagram καί στό Tik Tok. Ἐξὶ μαθητὲς χλεύαζαν καί γελοῦσαν σέ βάρος τοῦ 13χρονου. Ὁ μαθητὴς-θύμα ἀπουσίαζε γιὰ 12 ἡμέρες ἀπὸ τὸ σχολεῖο, ἐπειδὴ βρισκόταν σέ

άσχημη ψυχολογική κατάσταση. «Όταν επέστρεψε, εντάχθηκε σέ άλλο τμήμα».

2. «Έξι μαθήτρίες έπιτέθηκαν σέ συμμαθήτριά τους στίς τουαλέτες του σχολείου καί τή χτύπησαν».

3. «Ένας 16χρονος μαθητής ξυλοκοπήθηκε μέσα στό σχολείο του από 17χρονο μαθητή άλλου σχολείου, πού έπανήλθε τήν έπομένη μέ τρείς άλλους για νά συνεχίσει τήν έπίθεση. Οί μαθητές-θύτες συνελήφθησαν άπ' τήν άστυνομία».

4. «Μαθήτριά ΕΠΑΛ διαπληκτίστηκε μέ συμμαθήτριά της μέσα στό σχολείο καί έσβησε τό τσιγάρο στό μάτι της».

5. «Έπί δύο χρόνια ομάδα μεγαλύτερων μαθητών του Γυμνασίου έδερνε, άπειλούσε καί εκβίαζε μαθητή τής Β' Γυμνασίου, για νά τούς δίνει χρήματα τά όποία είχε από τό χαρτζιλίκι καί τόν κουμπαρά του. Ό σύλλογος διδασκόντων του Γυμνασίου, όταν πληροφορήθηκε τά συμβάντα από έναν μαθητή-θύτη, τιμώρησε μέ δύο μέρες άποβολή από τά μαθήματα όλους τούς μαθητές (θύτες) πού άσκούσαν τίς βίαιες πράξεις. Έ άπάντηση του Γυμνασιάρχη στή μητέρα του παιδιού-θύματος ήταν: «Τί νά σάς κάνω, κυρία μου, νά πάτε τό παιδί σας σέ ψυχολόγο!» «Καί τό παιδί μου θά συνεχίσει νά φοιτά σ' αυτό τό σχολικό περιβάλλον; Ποιός θά τό προστατεύσει;». «Κυρία μου, δέν μπορώ νά κάνω κάτι!»

Σκεφτείτε πόσα άλλα δέν δημοσιοποιούνται. Σύμφωνα μέ στοιχεία έρευνας πού παρουσίασε ή έφημερίδα «Η Καθημερινή», ή Έλλάδα βρίσκεται στίς

τέσσερις πρώτες χώρες τής Εύρώπης μέ τά ύψηλότερα ποσοστά μαθητών πού εμπλέκονται σέ περιστατικά εκφοβισμού μαζί μέ τή Λιθουανία, τήν Έσθονία καί τή Λεττονία.

Τά περιστατικά, όπως μεταδόθηκαν από τά ΜΜΕ, άποδίδουν άνάγλυφη τήν εικόνα του σχολικού εκφοβισμού σέ ό,τι άφορά στούς θύτες, στά θύματα καί στίς άντιδράσεις των ύπευθύνων για τήν άντιμετώπιση του φαινομένου αλλά καί των γονέων, καί θά λέγαμε ότι άποτελούν τόν όρισμό του σχολικού εκφοβισμού. Αυτό άκριβώς είναι ό σχολικός εκφοβισμός: ή ήθελημένη, άπρόκλητη, έπιθετική συμπεριφορά, πού χαρακτηρίζεται από κατάχρηση έξουσίας καί διακρίνεται για τήν άνισότητα στή δύναμη, σωματική ή άντιληπτική, όπως στά παραπάνω περιστατικά. Βέβαια υπάρχουν καί άλλες μορφές βίας όπως ή λεκτική, ή κοινωνική, ή ηλεκτρονική. Όλες έχουν σοβαρές συνέπειες.

Η βία πού χαρακτηρίζεται σχολικός εκφοβισμός μπορεί νά εκφράζεται στόν χώρο του σχολείου, όπως σδήποτε όμως δέν τροφοδοτείται άποκλειστικά από αυτόν. Βασικός παράγοντας είναι ή οικογένεια καί οι καταστάσεις πού εκεί ζει τό παιδί, αλλά σπουδαίο ρόλο παίζουν ή τοπική κοινότητα, ή κοινωνία, ή φτώχεια, ή προώθηση τής βίας στό διαδίκτυο, στά ΜΜΕ, ή προβολή της ως καλλιτεχνικής δημιουργίας, τά βιντεοπαιχνίδια πού έξοικειώνουν τούς νέους μέ τή χρήση βίας. Άκόμα τήν καλλιέργεια τής βίας εύνοούν ό λάθος τρόπος ζωής, τά κακά πρότυπα καί ό προκλητικός πλουτισμός. Συνεκτιμάται καί ό ρόλος των θεατών στήν εμφάνιση, τή διατήρηση καί τή διάδοση του εκφοβισμού, όπως στό πρώτο καί ιδιαίτερα στό τελευταίο περιστα-

τικό που αναφέραμε, αν λάβουμε υπ' όψη τήν άνοχή και τή διάρκεια που είχε στο σχολείο.

Επίσης, μία άπλή άνάγνωση τών περιστατικών έπιβεβαιώνει τή δυσχέρεια του έκπαιδευτικού προσωπικού στην άντιμετώπιση του φαινομένου. Συνήθως καταφεύγουν σέ άυτοσχεδιασμούς και άποσπασματική άντιμετώπιση τών περιστατικών. Άποτελεί, σήμερα, μία σοβαρή άδυναμία του έκπαιδευτικού μας συστήματος. Τό σχολείο, γιά νά είναι άποτελεσματικό, πρέπει νά άνταποκρίνεται στις άπαιτήσεις τής έποχής του και νά δίνει άπαντήσεις στα προβλήματα που παρουσιάζονται στον χώρο του, όπως ή σχολική βία και ό έκφοβισμός. Γιά νά έπιτευχθεί αυτό ύπάρχει άμεση άνάγκη ένίσχυσης και στήριξης από τήν πολιτεία μέ προγράμματα και μέτρα που θά άφορούν στο σύνολο τών συντελεστών τής έκπαίδευσης: "Αν και οί έκπαιδευτικοί είναι ό βασικός πυλώνας και ή ψυχή του έκπαιδευτικού συστήματος, ή έπιτυχής άντιμετώπιση του συγκεκριμένου φαινομένου δέν έξαρτάται μόνο από τό ένδιαφέρον και τή γνώση τών έκπαιδευτικών. Σημαντικός είναι και ό ρόλος τής οικογένειας που έπιδρά στή διαπαιδαγώγηση και στή διαμόρφωση τής προσωπικότητας του μαθητή, άφου ζει και άναπτύσσεται στο περιβάλλον αυτό.

Δυστυχώς οί συνθήκες ζωής τής σύγχρονης οικογένειας συχνά τήν καθιστούν προβληματική. Η άδιαφορία ή και τά άρνητικά πρότυπα που προβάλλει στο παιδί τό όδηγούν σέ παραβατικές πράξεις, ένω τά άρνητικά συναισθήματά του έκτονώνονται μέ τόν έκφοβισμό τών συνομηλίκων του.

Μία σταθερά που παιζει καθοριστικό ρόλο στή διαμόρφωση του χαρακτήρα

και τή στάση ζωής του άνθρώπου είναι ή Έκκλησία. Έντούτοις, ή παρουσία της στή σχολική πραγματικότητα έχει περιοριστεί στις έλάχιστες ώρες διδασκαλίας του μαθήματος τών Θρησκευτικών. "Αν και τά παιδιά και οί έφηβοί άναζητούν όλο και περισσότερο τό είλικρινές ένδιαφέρον κάποιου που θά σκύψει πάνω στα προβλήματα και στα τραύματα τής ψυχής τους και θά τούς προσφέρει ουσιαστική βοήθεια, ή παρουσία του ιερέα-πνευματικού στις σχολικές μονάδες κρίθηκε μή άναγκαία και άπαγορεύτηκε. Μία έπανекτίμηση θά βοηθούσε σαφώς σέ άποτελεσματική συνεργασία.

Η Έκκλησία είναι άρωγός και συμπαράστατης στο παιδευτικό και παιδαγωγικό έργο του σχολείου. Δίνει όμως τόν άγώνα της μέσα σέ ένα κλίμα άλλοτε εύνοϊκό, άλλοτε αντίθετων άντιλήψεων προς τή διδασκαλία της και άλλοτε συναντά άδιαφορία ή προκατάληψη προς τό μήνυμα που έκπέμπει.

Όπωςδήποτε τό σύγχρονο σχολείο δέν έχει τό μονοπώλιο τής έκπαίδευσης, τής άγωγής και τής μόρφωσης. Στην έποχή μας ύπάρχουν πολλοί δημόσιοι και ιδιωτικοί φορείς που έπηρεάζουν και κάποτε έπιδιώκουν τή χειραγώγηση τών νέων.

Λειτουργώντας μέσα σέ ένα κοινωνικό περιβάλλον τό όποιο έκπέμπει πολλά μηνύματα που δυσκολεύουν τό έργο του, τό έλληνικό σχολείο καλείται και πρέπει νά διατηρήσει τόν παιδαγωγικό του ρόλο και χαρακτήρα: άλλως θά όδηγηθεί στή μετατροπή του σέ έναν χώρο άπόκτησης ξερών γνώσεων, χωρίς έπαρκή καλλιέργεια του πνευματικού, του ψυχικού και του ήθικου κόσμου του μαθητή.

Γεώργιος Έλ. Κυρίζογλου

Τό μυστικό

Θέλει κάποιος νά διαλύσει τά σκοτάδια στά μονοπάτια τών ανθρώπων, αλλά δέν τοῦ αφήνουν ἕνα λυχνάρι γιά νά τό κάνει. Θέλει νά τοῦς δείξει τήν ἐλευθερία, αλλά τοῦ ἀπαγορεύεται τό βήμα γιά νά μιλήσει. Θέλει νά πολεμήσει τήν ἀγριότητα, αλλά τοῦ παίρνουν τό ὄπλο πού μπορεί νά τό κάνει.

Δέν ἔχει, λοιπόν, τίποτα. Τί μπορεί τότε νά κάνει; Ὑπάρχει ἕνας μυστικός τρόπος γιά νά τό κάνει ὅλα αὐτά, χωρίς νά τόν καταλάβει κανένας: νά διδάξει ἑλληνικά γράμματα. Θά φαίνεται ἔτσι ἐξωτερικά ἀκίνδυνος στοὺς κάθε λογῆς καί κάθε ἐποχῆς τυράννους. Τί κίνδυνο μπορεί νά ἔχουν τά κείμενα; Τά κείμενα εἶναι νεκρά, κείνται κάτω μέσα στά βιβλία, στοὺς παπύρους καί στίς φυλλάδες. Πῶς μποροῦν νά σηκώσουν πάνω ἀνθρώπους;

Ἀπ' αὐτήν τήν ἀποψη ὅλη ἡ ἑλληνι-

κή παιδεία σέ ὅλη τήν ἱστορική της διαδρομή εἶναι ἕνα κρυφό σχολεῖο, γιατί κρυφά, μυστικά, ἀθόρυβα καί ἀνεπαίσθητα ξεσηκώνει καί ἀναμορφώνει τοὺς ἀνθρώπους μέσα ἀπό τόν λόγο, πού εἶναι τό κέντρο τών ἑλληνικῶν γραμμάτων.

Ὁ ἅγιος Κοσμάς ὁ Αἰτωλός τά εἶχε καταλάβει πολύ καλά ὅλα αὐτά.

«Τά ἀρχαῖα ἑλληνικά γράμματα ἀποτελοῦν λαμπερά φανάρια γιά ὅλη τήν ἀνθρωπότητα. Χωρίς τό σχολεῖον περιπατοῦμεν εἰς τό σκότος». «Πρός τήν ἐλευθερίαν τῆς πατρίδος φροντίσατε νά συστήσητε ἑλληνικόν σχολεῖον». «Δέν βλέπετε πῶς ἀγρίεψε τό Γένος μας ἀπό τήν ἀμάθειαν καί ἐγινήκαμεν ὡσάν θηρία;».

Κατάλαβε ὅτι ἡ ἑλληνική παιδεία εἶναι κλειδί. «Τό σχολεῖον ἀνοίγει τās Ἐκκλησίας».

Ἡ παιδεία σήμερα σέ ὅλον τόν κόσμο εἶναι ἕνας τομέας ἀφόρητα πιεστικός, ἀκραία ἀλαζονικός καί ἀνταγωνιστικός, μέ λίστες ἀναμονῆς γιά τά θεωρούμενα καλά σχολεῖα καί μέ ἕναν σκοπό ἐξοντωτικό: τήν ἐπιτυχία, τήν κυριαρχία ἐπάνω ὅλων. Εἶναι μία παιδεία ἐγωκεντρική, πού ἀπό τοὺς μαθητές της κατασκευάζει ἄλογα ὄντα καί ἀλαλες μηχανές μέσα ἀπό τό γράμμα πού σκοτώνει.

«Διδάχτηκα», ἔλεγε ὁ Ἅγιος, «πολλῶν λογίων γράμματα καί ἀπό ὅλα τά ἔθνη, τά βάθη τῆς σοφίας ἐρεῦνησα καί ὅλα κάλπικα τά ἤυρα».

Πλήθος σχολεῖα σέ ὅλον τόν κόσμο, σχολές, ἐκπαιδευτήρια, σπουδαστήρια, κολλέγια, πανεπιστήμια. Μέ ἡχηρά ὀνόματα, ἐπίζηλους τίτλους καί ὑψιστες διακρίσεις. Κι ἀνάμεσά τους τά ἑλληνικά

σχολεία. Τί σημαίνει «σχολεῖον ἑλληνικόν»; «Ἄλλα τὰ παιδιά», συνεχίζει ὁ Πατροκοσμᾶς, «νά μανθάνουν ὀλίγα ἔστω ἀλλὰ γερά γράμματα», ποτισμένα μέ τό πνεῦμα τῆς χριστιανικῆς θρησκείας πού περικλείει μέσα της ὅλα τὰ ἀναγεννητικά στοιχεία. «Ἀπό τό σχολεῖον μανθάνομεν τί εἶναι Θεός, τί εἶναι ἅγια Τριάς». Ἡ πιό ἐμβληματική ὀνομασία πού εἶχε ποτέ ἑλληνικό σχολεῖο εἶναι ἡ «Πατριαρχική Μεγάλη τοῦ Γένους Σχολή». Ἡ παιδεία τοῦ Γένους στή σκιά τῆς Ἐκκλησίας.

Μεγάλη ὅμως ἡ Σχολή ἑνός τόσο μικροῦ ἔθνους; Ναι, ἡ παιδεία τῶν Ἑλλήνων εἶναι μεγάλη καί σέ διασπορά ἀλλά καί σέ ἐπιδραστικότητα, σάν αὐτή τῆς μικρᾶς ζύμης. Στά περισσότερα μέρη τοῦ κόσμου ὑπάρχει σήμερα ἔστω ἕνα ἑλληνικό σχολεῖο μέ ἕστω ἕναν-δυό μαθητές. Ἀπ' τήν Ἀμερική μέχρι τό Κονγκό. Μέ τούς δασκάλους τους νά τους μαθαίνουν τά ἑλληνικά γράμματα καί νά τους κάνουν τίς θρησκευτικές καί ἔθνικές γιορτές. Καί νά τό παράδοξο καί τό ἀνερμήνευτο: μέ τούς ἕναν-δυό μαθητές αὐτή ἡ παιδεία μέσα ἀπό ἕναν ἀπίστευτο πολλαπλασιαστική ἰσχύος πού διαθέτει ἀπ' τήν ἴδια τή φύση της, φτάνει σέ πλήθη ἀνθρώπων στόν χῶρο, στόν χρόνο, στό ἀποτύπωμα.

Αὐτό εἶναι τό ἑλληνικό σχολεῖο. Τό σχολεῖο στό ὁποῖο ζεῖ ὁ λόγος τῆς ἀρχαίας γραμματείας καί ὁ Λόγος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Ἦταν σέ μία σχολική αἴθουσα. Ὁ μαθητής ξενυχτισμένος, ἀδιάφορος καί παραβατικός κοιμόταν κανονικά μέ τό κεφάλι ἀκουμπισμένο ἐπάνω στό θρανίο. Ὁ καθηγητής δέν τόν ἐνόηλεσε καθόλου. Συνεπαρμένος συνέχισε νά διηγεῖται τά μεγάλα καί τά λάθη τοῦ Γένους. Ὁ μαθητής σήκωσε τό κεφάλι του, ἄνοιξε τά μάτια του διάπλατα κι ἄκουγε κι αὐτός συνεπαρμένος μαζί μέ τούς ἄλλους μαθητές. Σέ λίγο ξαναέπεσε νά κοιμηθεῖ.

Μαζί του ὅμως -φαινόταν ἀπ' τή λάμψη στά μάτια του- κοιμήθηκε πλέον καί ὁ σπόρος «ἄχρι καιροῦ».

Αὐτό εἶναι τό μεγάλο μυστικό τῆς ἑλληνικῆς παιδείας: Ὅτι τό πνεῦμα ζωοποιεῖ.

Ζ.Γ.

Διήγημα

«Ἄγιε Βασίλη, πρόφτασε!»

Χειμῶνας! Χειμῶνας βαρῦς! Ἡ ξυλόσομπα, ὅσο καί νά μπουμπούνιζε, δέν ἔφτανε νά ζεστάνει τόν χῶρο πού ἔμπαζε ἀπό παντοῦ. Μά κανεῖς δέν κρύωνε. Μᾶλλον κανεῖς δέν παραπονέθηκε ὅτι κρύωνε. Κοίταξε τά ξαναμμένα ἀπό τό παιχνίδι πρόσωπα τῶν παιδιῶν τῆς ἡ Δέσποινα κι ἔνωσε ἕνα τσίμπημα στήν καρδιά της. Τά λόγια τῆς Ἀναστασίας, τῆς γυναίκας τοῦ μπακάλη, ἦρθαν στόν νοῦ της πάλι καί τήν ἀναστάτωναν.

- Κάθε φορά πού ἔρχεται κάποιο παιδί σου στό μπακάλικο, οἱ καραμέλες κι οἱ τσίχλες πού εἶναι μπροστά στόν πάγκο λιγοστεύουν. Ὁ ἄντρας μου δέν τούς παίρνει χαμπάρι, μά ἐγώ εἶμαι σίγουρη πώς τά παιδιά σου ἀπλώνουν χέρι.

Δέν ἄνοιξε τό στόμα της νά πεῖ κουβέντα ἡ Δέσποινα. Τά ἤξερε τά παιδιά της, μά ἤξερε ἐπίσης ὅτι ἡ στέρση σέ ἕνα παιδί μπορεῖ νά γίνει κακός σύμβουλος. Δέν ἤθελε νά

τούς πεϊ κάτι απόψε, μέρα πού ἦταν, μά από κείνη τήν ὥρα δέν ἠσύχασε.

- Μαμά, ὁ ἀη-Βασίλης θά ἔρθει σέ μᾶς ἀπόψε; ρώτησε μέ κάποιο παράπονο στή φωνή ἡ Δήμητρα.

- Ἄμα ἦσουν καλό κορίτσι, εἶπε μέ σοβαρότητα μεγάλου ὁ Γιώργος, πού εἶχε κλείσει τά ἑφτά.

- Ἡμουν! εἶπε μέ σιγουριά ἡ Δήμητρα χτυπώντας μέ δύναμη τό δεξί της πόδι. Ἔ, μανούλα; Δέν ἦμουν;

Γέλασε ἡ Δέσποινα μέ τήν ἀπλότητα τῆς μικρῆς της κόρης καί κοίταξε ὕστερα μέ θλίψη τόν ἄντρα της, πού ἄκουγε σιωπηλός.

Ἐκεῖνος ἔσκυψε ἀμήχανα τό κεφάλι κι ὕστερα γύρισε καί κοίταξε τή Δήμητρα:

- Ἦσουν πολύ καλό παιδί, τῆς εἶπε, μά βλέπεις εἴμαστε τό τελευταῖο σπῆτι τοῦ χωριοῦ κι ὥσπου νά φτάσει ὡς ἐδῶ, τελειώνουν τά δῶρα του.

- Μπορεῖ ὅμως νά τοῦ περισσέψουν καραμέλες καί τσίχλες, εἶπε ὁ Βασίλης, πού ὡς ἐκείνη τήν ὥρα διάβαζε ἕνα βιβλίο πού δανείστηκε ἀπό τό σχολεῖο του καί ἦταν ἀσυνήθιστα ἡσυχος.

- Ὁ νηστικός καρβέλια ὀνειρεύεται, τόν πείραξε ἡ Ἄννα, ἡ μεγάλη τους ἀδελφή.

Γύρισε καί τόν κοίταξε ἀνήσυχη ἡ Δέσποινα, μά τό πρόσωπο του ἦταν τόσο φωτεινό πού ντράπηκε μέ τή σκέψη πού ἔκανε.

- Ἄς εἶναι καί καραμέλες, εἶπε ὁ Γιωργάκης, ἐμένα μοῦ ἀρέσουν πολύ.

Τό σφύριγμα τοῦ ἀέρα γινόταν ὅλο καί πιό δυνατό καί παρόλο πού τά παιδιά ἀρνιόντουσαν νά πάνε στά κρεβάτια τους περιμένοντας νά ἔρθει ὁ νέος χρόνος, ἕνα-ἕνα παραδιδότανε στήν ἀγκαλιά τοῦ ὕπνου. Οἱ δύο μικροί κοιμήθηκαν πρῶτοι. Καί ἡ Ἄννα ἀκόμα λαγοκοιμή-

θηκε δίπλα στή σόμπα. Ὁ Βασίλης ὅμως διάβαζε σιωπηλός τό βιβλίο του κι ἔδειχνε ὅτι δέν εἶχε ὄρεξη νά κοιμηθεῖ.

- Βασιλάκη μου, πᾶμε γιά ὕπνο, τοῦ εἶπε ἡ Δέσποινα, ἀφοῦ τακτοποίησε στά κρεβάτια τούς ἄλλους πού κοιμόντουσαν. Ἡ σόμπα κοντεῦει νά σβῆσει καί θά κρυώσουμε, παιδί μου.

- Πήγαινε ἐσύ νά κοιμηθεῖς, μαμά, ἐγώ θά διαβάσω λίγο καί θά πάω γιά ὕπνο ἀργότερα.

Τόν ἄφησε μέ ἕνα σφίξιμο στήν καρδιά ἡ Δέσποινα καί πήγε νά ξαπλώσει. Κάτι μέσα της τῆς ἔλεγε πώς κάτι τρέχει μέ τόν Βασιλάκη. Στριφογύρισε στό κρεβάτι δίχως ἀναπαμό κι ὕστερα πετάχτηκε ἀποφασισμένη. Βρῆκε τόν γιό της ἐκεῖ πού τόν ἄφησε, μά στά χέρια του δέν εἶχε τό βιβλίο ἀλλά μικρά σακουλάκια γεμάτα μέ καραμέλες καί τσίχλες.

- Βασίλη, γιέ μου! Πῶς μπόρεσες; Γιατί, παιδί μου, γιατί;

Τήν κοίταξε μέ τό καθαρό του βλέμμα ὁ Βασίλης.

- Ὁ γιός μου, ὁ Βασίλης μου, κλέφτης;

- Μητέρα μου, δέν τίς ἔκλεψα! Μέρες τώρα τίς μαζεύω, γιά νά τίς βάλω στά μαξιλάρια τῶν μικρῶν. Ἦθελα νά τούς δώσω τή χαρά νά πάρουν κάτι ἀπό τόν ἀη-Βασίλη.

- Τίς ἀγόρασες ἀπό τόν μπακάλη; Ἀπό τό μαγαζί; Καί μέ τί λεφτά; ρώτησε μέ πόνο ἡ Δέσποινα.

- Ὅχι, δέν τίς ἀγόρασα ἀπό τόν μπακάλη. Ἀντάλλαξα τούς βόλους πού κέρδιζα κάθε μέρα μέ καραμέλες πού ἔφερνε ὁ Ντίνος, ὁ γιός του. Μᾶς ἔλεγε ὅτι παίρνει μόνος του ὅσες θέλει ἀπό τό μαγαζί τοῦ πατέρα του. Ξέρεις, ὁ Ντίνος εἶναι πολύ ἀτζαμής στους βόλους καί ἔτσι ἀπέκτησα πολλούς.

- Δηλαδή, τίς έκλεβε ό Ντίνος;
- Μά άφου δικό του είναι όλο τό μα-
γαζί! διαμαρτυρήθηκε ό Βασίλης.

- Ό πατέρας του τό ήξερε; ρώτησε
αύστηρά ή Δέσποινα.

- Όχι, είπε ξεροκαταπίνοντας ό Βα-
σίλης.

- Αύριο μετά τήν έκκλησία, θά τίς γυ-
ρίσεις πίσω στόν μπακάλη. Θά του έξη-
γήσεις τί έγινε καί..

- Μά ό Ντίνος πήρε τούς βόλους
μου. Μπορεί καί νά τούς έχασε παίζο-
ντας μέ άλλα παιδιά, τή διέκοψε εκείνος.

- Δέν έχει σημασία τί έγιναν οί βόλοι
σου. Έσύ τίς καραμέλες καί τίς τσίχλες
θά τίς γυρίσεις πίσω!

- Νά κρατήσω μόνο λίγες γιά από-
ψε... Σέ παρακαλώ, μαμά.

Άνοιξε τήν άγκαλιά της καί τόν έ-
κλεισε μέσα ή Δέσποινα.

- Αύτός πού δέχεται πράγματα πού
του δίνει κάποιος πού τά έκλεψε, έστω
κι αν τά αγοράζει, είναι σαν νά τά έκλεψε
ό ίδιος. Όνομάζεται κλεπταποδόχος.
Θέλεις νά κάνεις αυτό πού θέλει ό Άγιός
σου πού γιορτάζει αύριο;

- Κι ή Δήμητρα; Ό Γιώργος; τή ρώτη-
σε δακρυσμένος.

- Έχει ό Θεός, γιέ μου!

Παρέδωσε μέ δάκρυα τόν θησαυρό
του στά χέρια της μάνας του ό Βασίλης
καί πήγε νά κοιμηθεί. Άλλιώς τό όνειρεύ-
τηκε αυτό τό βράδυ ό Βασίλης, μά τό
καταλάβαινε πώς ή μάνα του είχε δίκιο.
Τό πρωί σηκώθηκε πρώτος γιά νά προ-
φτάσει νά πάει νά χτυπήσει τήν καμπά-
να. Ό παπα-Φώτης του είπε νά είναι
από τήν άρχή, νά του ανάψει τό θυμιατό,
γιά νά βάλει «Εύλογητός». Άνοιξε τήν
πόρτα καί βγήκε έξω. Ήταν χαρούμε-
νος, πολύ χαρούμενος ό Βασίλης. Παρα-
ξευήτηκε πού έξω από τήν έκκλησιά τόν
περίμενε ό Ντίνος.

- Η μάνα μου, του είπε, είπε χθές
στόν πατέρα μου ότι έσύ καί τά αδέλφια
σου κλέβατε καραμέλες καί τσίχλες από
τό μαγαζί. Ό πατέρας μου ήθελε νά έρ-
θει νά πιάσει τόν πατέρα σου καί νά του
τό πει. Του τά είπα όλα! Είπα ότι έγώ έ-
κλεβα τίς καραμέλες... Μου είπε νά σου
γυρίσω τούς βόλους.

- Κι έμένα ή μάνα μου μου είπε νά
σου γυρίσω τίς καραμέλες, είπε γελώ-
ντας ό Βασίλης καί τράβηξε τό σχοινί της
καμπάνας.

- Η μάνα μου είπε νά κρατήσεις τίς
καραμέλες, είπε φωνάζοντας γιά νά τόν
άκούσει ό Βασίλης. Σās άδίκησε, είπε,
πού σās κατηγορήσε. Θά σās φέρει καί
σοκολάτες.

- Μπορείς νά ανάψεις τό θυμιατό του
παπά; τόν ρώτησε μόλις παράτησε τό
σχοινί ό Βασίλης.

- Μπορώ, άπάντησε παραξευεμένος
ό Ντίνος κι είδε τόν Βασίλη νά ροβολάει
στόν κατήφορο.

Μπήκε στό σπίτι άθόρυβα όπως βγή-
κε. Βρήκε τή μάνα του σκυφτή νά ανάβει
τήν ξυλόσομπα.

- Μαμά, προλαβαίνουμε!

Η Δέσποινα άκουγε μέ δάκρυα αυτά
πού της έλεγε ό γιός της.

- Πήγαινε, γιέ μου, μοίρασε τά δώρα
σου στά αδέλφια σου. Καί μακάρι, παιδί
μου, άλλη έγνοια νά μήν έχεις από τήν
έγνοια νά δίνεις χαρά στους άλλους, νά
γίνεσαι ένα μέ τόν Άγίο σου.

- Τζάμπα νά μή μέ λένε Βασίλη, είπε,
κι εκείνες οί καραμέλες φάνταξαν στά
χέρια του τσουβάλια όλόκληρα.

- Εύτυχώς κάτι περίσσεψε καί γιά τό
τελευταίο σπίτι του χωριού, ψιθύρισε
βγαίνοντας από τήν πόρτα καί τράβηξε
γιά τήν έκκλησία.

Έλένη Βασιλείου

Η «ΜΕΓΑΛΗ»

Πρώτη μέρα για τό σχολείο μετά τίς χριστουγεννιάτικες διακοπές κι ἤμουν προετοιμασμένη για ἕνα δύσκολο πρωινό ξύπνημα τῶν παιδιῶν. Δέν ἄργησα νά ἐπιβεβαιωθῶ στίς προβλέψεις μου.

Ὁ μεγάλος σηκώθηκε μέσ στά νεύρα, γιατί τάχα τόν ξυπνήσαμε ἄργά. Για νά δείξει τή δυσαρέσκειά του, πέταξε τίς πιτζάμες του στό πάτωμα. «Μάζεψέ τες, γιατί θά βρεθοῦν κάτω ἀπό τό μπαλκόνι!» τόν ἀπειλήσα, εὐχαριστημένη πού κάπως διατήρησα τήν ψυχραιμία μου. Μία ἀπό τίς μικρές ἔκλαιγε μέ μαῦρο δάκρυ, καθώς αὐτά πού ἤθελε νά φορέσει ἦταν ἄπλυτα. Τί κι ἂν στεναρίζουν οἱ ντουλάπες ἀπό ρούχα; Σέ ὅλες μου τίς ἐναλλακτικές προτάσεις ἐπέμενε νά ἀποκρίνεται μέ ἕνα πεισματικό «ὄχι!». Τό τελειωτικό χτύπημα ἦρθε ἀπό τό μικρό μας. Ξαφνικά ἀνακάλυψε πῶς τοῦ στένεψαν τά παπούτσια, κι ἄς ἔτρεχε χθές ὅλο τό ἀπόγευμα μέ αὐτά χωρίς νά παραπονεθεῖ οὔτε στιγμή.

«Τσαγκαροδευτέρα...» σκέφτηκα καί καθώς προσπαθοῦσα νά συγκρατηθῶ νά μή βάλω τίς φωνές, διαπίστωσα ἔκπληκτη πῶς ἡ μεγάλη μου κόρη εἶχε μαζέψει ἀθόρυβα τίς πιτζάμες τοῦ ἀδερφοῦ της, ξετρύπωσε ἀπό τό συρτάρι τήν ἀγαπημένη μπλούζα τῆς ἀδερφῆς της καί προκάλεσε παιχνιδιάρικα τό μικρό πῶς, ἂν φορέσει γρήγορα τά παπούτσια του, θά τοῦ δώσει ἕνα αὐτοκόλλητο!

«Μαμά, ἤμουν καλή μεγάλη ἀδελφή;» μέ ρώτησε, καθώς μέ ἀποχαιρετοῦσε για

τό σχολεῖο καί τότε τά κατάλαβα ὅλα. Τό προηγούμενο βράδυ εἶχαμε μιλήσει για τήν οἰκογένεια τοῦ Μεγάλου Βασιλείου μέ ἀφορμή τήν ἡμέρα τῆς ἑορτῆς του. Σταθήκαμε ιδιαίτερα στό πρόσωπο τῆς Ἁγίας Μακρίνας, πού ιδιαίτερα ἀγαπῶ. Εἶπαμε πράγματα ἀπλά. Πῶς παραστεκόταν στίς δουλειές τοῦ σπιτιοῦ τήν μητέρα της Ἐμμέλεια, πῶς βοήθουσε στό μεγάλωμα τῶν ἀδελφῶν της καί στά μαθήματα, καθώς ἦταν ἡ πιό μεγάλη. Καί ἔπειτα εἶπαμε πῶς μέ τίς συμβουλές της ἐνθάρρυνε τόν Βασίλειο νά ἀφιερωθεῖ ἐξ ὀλοκλήρου στόν Θεό, πῶς ἴδρυσε μοναστήρι μαζί μέ τή μητέρα της ὅπου ἦταν ἠγουμένη ἡ ἴδια, πῶς στήριξε ὅλη τήν οἰκογένεια στίς θλίψεις καί ὅλοι τρέχανε σ' αὐτήν για κάποια συμβουλή· βάραινε ἡ σοφή της γνώμη, γι' αὐτό καί ὅλοι τή φωνάζανε «ἡ Μεγάλη».

Πόσο κοντά μας ἔρχονται οἱ Ἅγιοι, πόσο μιλοῦν στίς παιδικές καρδιές μετά ἀπό αἰῶνες σάν νά εἶναι δίπλα μας; Δοξολόγησα ἄλλη μιά φορά τόν Θεό για τούς Ἁγίους Του καί εὐχαρίστησα ξεχωριστά τήν Ἁγία πού μέ τή ζωή της ἐμπνέει καί τήν πρωτοκόρη μου... Τή φίλησα γλυκά καί τῆς ψιθύρισα πῶς θά εἶναι ἡ καλύτερη μεγάλη ἀδελφή, σάν ἔχει πρότυπό της τήν ἁγία Μακρίνα, τή «Μεγάλη». Μοῦ χαμογέλασε καί εἶπε: «Ἀφοῦ ἔχω μητέρα τήν Ἐμμέλεια, θά προσπαθήσω...».

Σ.

ΑΝΟΙΧΤΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΤΟΝ κ. ΗΛΙΑ ΜΟΣΙΑΛΟ

Ὁ τομέας Ἐπιστημόνων τῆς Ἀδελφότητάς μας θεώρησε χρέος του νά ἀπαντήσῃ δημόσια στήν προκλητική καί βλάσφημη ἀνάρτηση τοῦ κ. Ἡλία Μόσιαλου, πού παραμονές Χριστουγέννων ἔκανε τόν γύρο τοῦ διαδικτύου. Διότι σέ τέτοιες περιπτώσεις ἡ σιωπή σημαίνει συνενοχή.

Ἀξιότιμε κ. Μόσιαλε,

Μέ ἔκπληξη καί ἀπορία, ἀλλά καί μέ ἀγανάκτηση καί πίκρα πληροφορηθήκαμε ἀπό τά ΜΜΕ τά σχετικά μέ τήν ἀνάρμοστη ἀνάρτησή σας στό facebook.

Μέσα στίς ἅγιες ἡμέρες τῶν ἐορτῶν τῆς πίστεως μας κι ἐνῶ ἡ πανδημία θερίζει καθημερινά ἀνθρώπινες ζωές, ἐσεῖς πού μᾶς διαβεβαιώνετε γιά τή φροντίδα καί τή μέριμνά σας γιά τή ζωή, προσβάλλετε μέ τόν πλέον ἀσεβῆ τρόπο τό θρησκευτικό συναίσθημα ἐνός ὁλόκληρου λαοῦ.

Μέ αὐτή τήν σκωπτική καί ἀμετροεπιῆ ἀνάρτηση πραγματικά ἀποκαλύπτετε τήν προσωπική σας ἀπιστία καί φανερώνετε τό ἀληθινό σας πρόσωπο. Ὑποστηρίζετε ὅτι μέ κάθε τρόπο προστατεύετε τήν υἰγεία μας, ἀλλά τό μικρόβιο τῆς χυδαιότητος πού διασπείρετε εἶναι πολύ πιό ἐπικίνδυνο ἀπό τόν covid-19.

Ἀλήθεια, ἂν ἀνεβάζατε κάτι παρόμοιο στό διαδίκτυο εἰς βάρος τοῦ Μωάμεθ σέ κάποια ἰσλαμική χώρα, τό πιθανότερο θά ἦταν νά μήν προλαβαίνατε νά ἀπαντήσετε στήν ἐπιστολή μας, ἐνῶ στήν ὀρθόδοξη Ἑλλάδα ὅλα δυστυχῶς ἐπιτρέπονται...

Βέβαια, ὁ Χριστός μας καί ἡ Παναγία Μητέρα του δέν προσβάλλονται ἀπό τίς κάθε εἴδους ἀνάρμοστες ἀναρτήσεις πού κυκλοφοροῦν στό διαδίκτυο. Ἡ ἀήθης ἐνέργειά σας κατά κύριο λόγο προσβάλλει ἐσᾶς τόν ἴδιο. Παράλληλα ὅμως προκαλεῖ βάνουσα ὄχι μόνο τό θρησκευτικό μας συναίσθημα ἀλλά καί τό δημόσιο αἶσθημα.

Καί σᾶς ρωτοῦμε: Πῶς θά διδάξουμε στά παιδιά μας τόν σεβασμό στό πιστεύω τοῦ κάθε ἀνθρώπου, ὅταν ἐσεῖς, ἕνα δημόσιο πρόσωπο, χωρίς σεβασμό καί ἱερότητα γκρεμίζετε ἀνευθρίαστα τήν πίστη στό πρόσωπο τῆς Παναγίας μας; Πῶς θά διδάξουμε τούς μαθητές μας τήν παραδοχή τοῦ διαφορετικοῦ, ὅταν ἐπιστήμονες πού θεωροῦνται καταξιωμένοι προσβάλλουν χωρίς ντροπή ὅ,τι ἱερό ἔχουμε, τήν ὀρθόδοξη πίστη μας;

Λυπούμαστε βαθύτατα καί δέν μπορούμε νά δικαιολογήσουμε οὔτε στό ἐλάχιστο τήν τόσο ἄστοχη ἀνάρτησή σας. Ἐλπίζουμε πῶς θά συνειδητοποιήσετε τό λάθος σας καί θά θελήσετε νά τό διορθώσετε δημόσια.

Τομέας Ἐπιστημόνων
Ο.Χ.Α. ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ

Συζητώντας τά γεγονότα...

“Όλα πληρωμένα!

Ένορία σέ συνοικία τής Αθήνας προτίμησε νά πληρώνει τά rapid tests τών ένοριτών της, παρά νά δώσει άφορμή έστω καί σέ έναν νά νιώσει ότι ή Έκκλησία λόγω τών μέτρων τόν άποκλείει από τή θεία Λειτουργία. Στο γειτονικό φαρμακείο, Παρασκευή καί Κυριακή, τά rapid tests είναι πληρωμένα από τόν Ναό. «Πολλοί τό υπερεκμεταλεύονται», λέει ό έπίτροπος, «άλλά δέν μάς νοιάζει. Στόχος μας είναι νά διευκολύνουμε τόν κόσμο καί ταυτόχρονα νά ασφαλίσουμε τήν υγεία τών ένοριτών μας τηρώντας τά μέτρα».

Καλό, κακό;

5.331.620 θάνατοι παγκοσμίως από κορωνοϊό στά δύο περίπου χρόνια τής πανδημίας. 8.000.000 θάνατοι παγκοσμίως από τό κάπνισμα μόνο τό 2019. Σύμφωνα μέ έκθεση του ΕΟΔΥ κάθε 6 δευτερόλεπτα ένας άνθρωπος πεθαίνει έξαιτίας του κάπνισματος καί τής έκθεσης στό παθητικό κάπνισμα. Καί νά σκεφτεί κανείς ότι έν προκειμένω δέν χρειάζεται ούτε μάσκα ούτε lock down ούτε έμβόλιο, γιά νά γλυτώσεις από αυτό τό ... θανατικό. Μόνο ή έλεύθερη βούληση του ανθρώπου. Τί γίνεται όμως όταν αυτή ή βούληση δέν έχει τήν ώριμότητα νά διασφαλίσει τή ζωή; Κάποιοι σκέφτονται

νά εφαρμόσουν κι έδώ τήν υποχρεωτικότητα. Στή Νέα Ζηλανδία θά ψηφισθεί τό 2022 νόμος, πού θά άπαγορεύει διά βίου τήν αγορά είδών καπνού στους πολίτες πού γεννήθηκαν μετά τό 2008. Καλό; Κακό; Άποτελεσματικό; Θα φανεί στό μέλλον!

Ένοχλεϊ ή παιδική άθωότητα;

Παιδιά Τρίτης Δημοτικού. Άπό μικρά έμαθαν, όπως γενιές γενιών, νά άγαπούν τό άρκουδάκι Winnie. Έπρεπε όμως νά μάθουν κάποια στιγμή ότι οι δημιουργοί του είχαν σκοπό μ' αυτό τό συμπαθές ζώακι νά περάσουν τό μήνυμα του ούδέτερου φύλου! Κι αυτό άνέλαβε νά τους τό διδάξει ή ... Πρόεδρος τής Δημοκρατίας. Άφού είχαν τήν τιμή νά συναντήσουν στην παιδική τους ήλικία τήν πρώτη πολίτη τής χώρας έ, άς πληρώσουν καί τό τίμημα. Νά ξέρουν ότι έκτός από αγοράκι καί κοριτσάκι μπορείς νά είσαι καί τό ... τρέχα γύρευε.

Δέν μάς φτάνει πού πορευόμαστε έμεις έν συγχύσει, θέλουμε νά προκαλέσουμε σύγχυση καί στόν κόσμο τών παιδιών. Άπό παιδαγωγικό ένδιαφέρον, από έπιπολαιότητα, από σκοπιμότητα; Σίγουρα όχι από παιδική άθωότητα. Αυτή μάς ένοχλεϊ άκόμη καί στά παιδιά!

Φῶς πού τή γῆ πλημμύρισες
καί κάθε σου ἀχτίδα
σκορπᾶ μίαν ἄλλη ὀμορφιά
καί στίς ψυχές ἐλπίδα.
Φῶς ἐκ φωτός, κάθε στιγμή
κάμε την φῶς νά γίνει
κι ὅλο τόν χρόνο ἡ ψυχή
μέσα στό φῶς νά περπατῆ,
νά ἴναι ντυμένη μέσ στό φῶς
καί φῶς παιτοῦ ν' ἀφήνει!

Ε.Β.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ»
ΠΕΛΟΠΟΣ 7
54633 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

